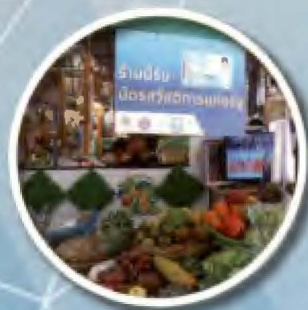

รายงานประจำปี

กองทุนประชารัฐสวัสดิการ
เพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

รายงานประจำปี

กองทุนประชารัฐสวัสดิการ เพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

ร้านจำหน่ายสินค้า
ธงฟ้าประชารัฐ
ลดค่าครองชีพประชาชน

ร้านจำหน่ายสินค้า
ธงฟ้าประชารัฐ
ลดค่าครองชีพประชาชน

สินค้าคุณภาพดี ราคาถูก
ลดค่าครองชีพ สร้างชุมชนเข้มแข็ง และเศรษฐกิจยั่งยืน

ลดการะค่าครองชีพ สร้างชุมชนเข้มแข็ง และเศรษฐกิจยั่งยืน

บทสรุปผู้บริหาร (Executive Summary).....	๓
--	---

๑. ข้อมูลทั่วไป	๕
-----------------------	---

๑.๑ ความเป็นมา.....	๖
๑.๒ โครงสร้างการบริหารกองทุนประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม	๖

๒. ผลการดำเนินงาน.....	๑๑
------------------------	----

๒.๑ การลงทะเบียนตามโครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ.....	๑๒
๒.๒ บัตรสวัสดิการแห่งรัฐ.....	๑๕
๒.๓ ประเภทเงินที่ให้แก่ผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ.....	๑๗
๒.๔ รูปแบบในการจัดสรรสวัสดิการให้แก่ผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ	๑๘
๒.๕ มาตรการให้ความช่วยเหลือผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓...	๒๖
๒.๖ ผลการดำเนินงานของกองทุนประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓.....	๒๗

๓. ผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพการใช้จ่ายของกองทุนประชารัฐสวัสดิการ เพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม.....	๓๑
---	----

๓.๑ ผลต่อประสิทธิภาพในการจัดสรรสวัสดิการ.....	๓๒
๓.๒ ผลต่อความยากจน.....	๓๒
๓.๓ ผลต่อระบบเศรษฐกิจไทย.....	๓๖
๓.๔ ผลด้านอื่น ๆ.....	๓๘

๔. รายงานของผู้สอบบัญชีและรายงานการเงิน.....	๓๙
--	----

บทสรุปผู้บริหาร (Executive Summary)

กองทุนประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติการจัดประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยมีวิสัยทัศน์เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตคนไทยให้หลุดพ้นความยากจน และมีพันธกิจในการสนับสนุนและช่วยเหลือประชาชนผู้มีรายได้น้อยทุกกลุ่มที่ลงทะเบียนในโครงการทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี สามารถเข้าถึงปัจจัยพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีพและประกอบอาชีพอย่างเหมาะสมและพอเพียง รวมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดสรรงบประมาณ โดยการนำข้อมูลผู้ลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐมาใช้ประโยชน์ในการสนับสนุนและช่วยเหลือแบบเฉพาะเจาะจง (Targeting) ไปยังผู้ที่สมควรได้รับความช่วยเหลืออย่างแท้จริง

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ กระทรวงการคลังได้ดำเนินการในการช่วยเหลือผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐอย่างต่อเนื่อง จำนวนทั้งสิ้น ๑๔,๖๐๙,๔๑๔ คน โดยยังคงมีการจัดสวัสดิการเพื่อบรรเทาภาระค่าใช้จ่ายในครัวเรือนและบรรเทาค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ตามมาตรการให้ความช่วยเหลือผ่านบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ โดยเมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ คณะรัฐมนตรีได้มีมติขยายระยะเวลาของมาตรการบรรเทาภาระค่าไฟฟ้า และค่าน้ำประปา และมาตรการชดเชยเงินให้แก่ผู้มีรายได้น้อยผ่านบัตรสวัสดิการแห่งรัฐโดยใช้ข้อมูลจากจำนวนภาษีมูลค่าเพิ่มที่ผู้มีรายได้น้อยได้ชำระ เพื่อบรรเทาภาระค่าใช้จ่ายด้านสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน ได้แก่ ค่าไฟฟ้าและค่าน้ำประปา และเพื่อช่วยลดภาระภาษีมูลค่าเพิ่มให้แก่ผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ และเป็นการสนับสนุนให้มีจำนวนผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มมากขึ้น รวมถึงเป็นส่งเสริมให้ประเทศไทยก้าวเข้าสู่สังคมไร้เงินสด

การจัดสวัสดิการเพื่อบรรเทาภาระค่าใช้จ่ายในครัวเรือนอย่างต่อเนื่อง นับเป็นส่วนสำคัญในการลดความเหลื่อมล้ำของสังคม โดยมูลค่าเฉลี่ยของสวัสดิการที่จัดสรรสวัสดิการตามมาตรการให้ความช่วยเหลือผ่านบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ มีจำนวนเงินเฉลี่ย ๒,๕๕๓.๓๓ บาทต่อคนต่อเดือน ซึ่งเมื่อพิจารณาจากเส้นความยากจนของประเทศไทย ในปี ๒๕๖๒ อยู่ที่ ๒,๗๖๓ บาทต่อคนต่อเดือน (ข้อมูลสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.)) ดังนั้น การให้ความช่วยเหลือผ่านบัตรสวัสดิการแห่งรัฐสามารถช่วยบรรเทาภาระค่าใช้จ่ายในการได้มาซึ่งสินค้าอุปโภคบริโภคที่จำเป็นพื้นฐานขั้นต่ำของการดำรงชีพของประชาชน

นอกจากนี้ การเบิกจ่ายงบประมาณของกองทุนประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม ยังเป็นส่วนสำคัญในการลดการชะลอตัวของเศรษฐกิจในประเทศไทย อันเนื่องมาจากผลกระทบเชิงลบจากหลากหลายปัจจัยทางเศรษฐกิจ ไม่ว่าจะเป็นสงครามการค้าในช่วงไตรมาสแรกของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ต่อเนื่องมาถึงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในช่วงไตรมาสที่สี่ของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ และยาวนานจนถึงปัจจุบัน ทั้งนี้ ผลกระทบดังกล่าวไม่ได้กระทบต่อภาวะเศรษฐกิจมหภาคในภาพรวมเท่านั้น แต่ยังกระทบต่อภาวะการบริโภคของผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐอีกด้วย ดังนั้น การจัดสรรสวัสดิการที่ช่วยบรรเทาภาระค่าครองชีพผ่านบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ จึงช่วยให้ผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐสามารถผ่านพ้นวิกฤตนี้ไปได้ และในขณะเดียวกัน การออกมาตรการดังกล่าวยังมีส่วนช่วยในการพยุงเศรษฐกิจของประเทศไทย โดยเห็นได้จากตัวเลขการบริโภคภาคเอกชนที่แท้จริงขยายตัวสูงกว่าตัวเลขผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริงในทุกไตรมาสของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

สำหรับปี ๒๕๖๓ กองทุนประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม ยังคงมุ่งมั่นพัฒนาการนำข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) มาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพของการจัดสวัสดิการผ่านการเชื่อมโยงกับฐานข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐต่าง ๆ อาทิ กรมการพัฒนาชุมชน กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ กรมกิจการเด็กและเยาวชน และสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อนำไปวิเคราะห์เชิงลึกในการปรับปรุงนโยบายบรรเทาความยากจนและความเหลื่อมล้ำให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น อันจะมีส่วนสำคัญในการทำให้มาตรการต่าง ๆ สามารถบรรลุเป้าหมายในการลดความยากจนและความเหลื่อมล้ำในสังคมให้แก่ประชาชนผู้มีรายได้น้อย ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี

ข้อมูลทั่วไป

๑. ข้อมูลทั่วไป

๑.๑ ความเป็นมา

กองทุนประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม (กองทุนฯ) จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติการจัดประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม พ.ศ. ๒๕๖๒ (พระราชบัญญัติฯ) โดยกำหนดให้ตั้งไว้ที่สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง และมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้จ่ายในการจัดประชารัฐสวัสดิการที่เป็นการให้ความช่วยเหลือประชาชนผู้มีรายได้น้อย หรือเพื่อสนับสนุนโครงการที่ให้บริการทางสังคมที่เป็นการช่วยเหลือประชาชนในภาวะลำบากทุกประเภท

ตามพระราชบัญญัติฯ กำหนดให้กองทุนฯ ประกอบด้วยเงินและทรัพย์สิน ดังต่อไปนี้

๑. เงินและทรัพย์สินที่โอนมาจากกองทุนประชารัฐเพื่อเศรษฐกิจฐานราก
 ๒. เงินอุดหนุนที่รัฐบาลจัดสรรจากงบประมาณรายจ่าย
 ๓. เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้
 ๔. เงินหรือทรัพย์สินที่ตกเป็นของกองทุนฯ หรือที่กองทุนฯ ได้รับตามกฎหมายอื่น
 ๕. ดอกผลหรือผลประโยชน์ที่เกิดจากเงินหรือทรัพย์สินของกองทุนฯ
- โดยเงินและดอกผลของกองทุนฯ ไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

ทั้งนี้ ตามพระราชบัญญัติฯ กำหนดให้เงินของกองทุนฯ ให้ใช้จ่ายเพื่อการจัดประชารัฐสวัสดิการและกิจการ ดังต่อไปนี้

๑. การให้ความช่วยเหลือประชาชนผู้มีรายได้น้อยตามโครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ
๒. การสนับสนุนโครงการที่ให้บริการทางสังคมที่จัดทำขึ้นโดยหน่วยงานของเอกชน มูลนิธิ หรือองค์กรสาธารณประโยชน์ เพื่อช่วยเหลือประชาชนในภาวะลำบากทุกประเภท
๓. การดำเนินงานและบริหารกองทุนฯ ตามที่คณะกรรมการประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคมให้ความเห็นชอบ

๑.๒ โครงสร้างการบริหารกองทุนประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม

๑.๒.๑ คณะกรรมการประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม ตามมาตรา ๔ และมาตรา ๘ ของพระราชบัญญัติฯ กำหนดให้มีคณะกรรมการประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม (คณะกรรมการฯ) โดยมีองค์ประกอบ และหน้าที่และอำนาจดังนี้

องค์ประกอบ

- ๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เป็นประธานกรรมการ
- ๒) ปลัดกระทรวงการคลัง เป็นรองประธานกรรมการ
- ๓) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ อธิบดีกรมบัญชีกลาง และผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง
- ๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนสามคน ซึ่งประธานกรรมการแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ด้านเศรษฐศาสตร์ สังคม การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ หรือด้านอื่น อันจะเป็นประโยชน์แก่การจัดประชารัฐสวัสดิการ

ให้ปลัดกระทรวงการคลังแต่งตั้งรองปลัดกระทรวงการคลังคนหนึ่ง เป็นกรรมการและเลขานุการและแต่งตั้งข้าราชการในสำนักงานจำนวนไม่เกินสองคน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

โดยกระทรวงการคลังได้อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการจัดประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม พ.ศ. ๒๕๖๒ แต่งตั้งกรรมการและเลขานุการ และผู้ช่วยเลขานุการ ดังนี้

๑) รองปลัดกระทรวงการคลัง ด้านบริหาร	เป็นกรรมการและเลขานุการ
๒) ผู้ช่วยปลัดกระทรวงการคลัง	เป็นผู้ช่วยเลขานุการ
๓) ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง	เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

หน้าที่และอำนาจ

๑) เสนอนโยบาย แผนการดำเนินงาน มาตรการหรือโครงการเกี่ยวกับประชารัฐสวัสดิการที่เป็นการให้ความช่วยเหลือในการดำรงชีพและเพิ่มศักยภาพให้แก่ประชาชนผู้มีรายได้น้อยตามโครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ เพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายในครัวเรือนและค่าใช้จ่ายในการเดินทางโดยการสนับสนุนค่าใช้จ่ายบางส่วนที่จำเป็นต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ

๒) พิจารณาการสนับสนุนโครงการที่ให้บริการทางสังคมที่จัดทำขึ้นโดยหน่วยงานของเอกชน มูลนิธิ หรือองค์กรสาธารณประโยชน์ เพื่อช่วยเหลือประชาชนในภาวะลำบากทุกประเภทเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณา

ให้ความเห็นชอบ ทั้งนี้ หลักเกณฑ์การเสนอโครงการให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

ก) จัดให้มีฐานข้อมูลของประชาชนผู้มีรายได้น้อยซึ่งผ่านการตรวจสอบคุณสมบัติในโครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐที่ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน เพื่อใช้ในการจัดพระราชรัฐสวัสดิการการกำกับดูแลการบริหารจัดการและการประเมินผลการดำเนินการ ได้อย่างเหมาะสม

ข) กำกับดูแลการบริหารจัดการ ตรวจสอบข้อมูล และติดตามการดำเนินงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการจัดพระราชรัฐสวัสดิการ

ค) ประเมินผลการดำเนินงานและความคุ้มค่าในการจัดพระราชรัฐสวัสดิการอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง พร้อมทั้งรายงานผลการประเมินดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

ง) ออกระเบียบเกี่ยวกับการรับเงิน การจ่ายเงิน และการเก็บรักษาเงินของกองทุน

จ) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ฉ) ออกระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่ง เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ช) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือการจัดพระราชรัฐสวัสดิการที่คณะรัฐมนตรี

มอบหมาย

ทั้งนี้ ในการดำเนินการ คณะกรรมการฯ ได้มีคำสั่งคณะกรรมการฯ ที่ ๑/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒ แต่งตั้งคณะอนุกรรมการขึ้น ๓ คณะ ได้แก่ คณะอนุกรรมการนโยบายการจัดพระราชรัฐสวัสดิการ คณะอนุกรรมการบริหารข้อมูลโครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ และคณะอนุกรรมการดำเนินการพระราชรัฐสวัสดิการ โดยแต่ละคณะมีองค์ประกอบ และอำนาจและหน้าที่ดังนี้

๑.๒.๒ คณะอนุกรรมการนโยบายการจัดพระราชรัฐสวัสดิการ

องค์ประกอบ

๑) ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง	ประธาน
๒) ที่ปรึกษาหรือรองผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ที่ได้รับมอบหมาย	รองประธาน
๓) ผู้แทนกระทรวงการพัฒนากำลังคนและความมั่นคงของมนุษย์	อนุกรรมการ
๔) ผู้แทนสำนักงานสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ	อนุกรรมการ
๕) ผู้แทนสำนักงบประมาณ	อนุกรรมการ
๖) ผู้แทนกรมบัญชีกลาง	อนุกรรมการ
๗) ผู้แทนสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง	อนุกรรมการ
๘) ผู้แทนกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย	อนุกรรมการ
๙) ผู้แทนสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง	อนุกรรมการและเลขานุการ

หน้าที่และอำนาจ

๑) จัดทำแนวทางการลงทะเบียนผู้มีรายได้น้อยตามโครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ รวมทั้งสร้างความเข้าใจกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒) ศึกษา วิเคราะห์ ข้อมูลผู้มีรายได้น้อย เพื่อสนับสนุนนโยบายการจัดประชารัฐสวัสดิการ

๓) เสนอนโยบาย แผนการดำเนินการ มาตรการหรือโครงการเกี่ยวกับประชารัฐสวัสดิการ ที่เป็นการช่วยเหลือประชาชนผู้มีรายได้น้อย ต่อคณะกรรมการฯ พร้อมจัดทำข้อมูลที่เกี่ยวข้องและจำเป็นต่อการนำเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา

๔) วิเคราะห์ข้อมูลในการสนับสนุนโครงการที่ให้บริการทางสังคมที่จัดทำขึ้นโดยหน่วยงานของเอกชน มูลนิธิ หรือองค์กรสาธารณประโยชน์ ตามหลักเกณฑ์การเสนอโครงการ

๕) จัดทำข้อมูลที่เกี่ยวข้องให้แก่สำนักงานปลัดกระทรวงการคลังดำเนินการเสนอต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติจัดสรรงบประมาณให้แก่กองทุนประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม สำหรับดำเนินการตามนโยบาย แผนการดำเนินงาน มาตรการหรือโครงการที่คณะกรรมการฯ กำหนด

๖) กำกับดูแลและประเมินผลการดำเนินงานและความคุ้มค่าในการจัดประชารัฐสวัสดิการตามพระราชบัญญัติการจัดประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม พ.ศ. ๒๕๖๒ และจัดทำรายงานเสนอต่อคณะกรรมการฯ

๗) ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่คณะกรรมการฯ มอบหมาย

๑.๒.๓ คณะอนุกรรมการบริหารข้อมูลโครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ

องค์ประกอบ

๑) รองปลัดกระทรวงการคลัง ด้านบริหาร	ประธาน
๒) ที่ปรึกษาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	รองประธาน
๓) ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย	อนุกรรมการ
๔) ผู้แทนกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	อนุกรรมการ
๕) ผู้แทนกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม	อนุกรรมการ
๖) ผู้แทนสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง	อนุกรรมการ
๗) ผู้แทนกรมบัญชีกลาง	อนุกรรมการ
๘) ผู้อำนวยการกลุ่มกฎหมาย สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง	อนุกรรมการ
๙) ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง	อนุกรรมการและเลขานุการ

หน้าที่และอำนาจ

๑) รวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานอื่นๆ ประกอบด้วย ข้อมูลการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ ข้อมูลการตรวจสอบสิทธิ ข้อมูลการใช้บัตรสวัสดิการแห่งรัฐ และข้อมูลตามมาตรการของรัฐที่เกี่ยวข้อง และพัฒนาฐานข้อมูล เก็บรักษา รวมทั้งปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน

๒) กำหนดรูปแบบ วิธีการ โครงสร้างข้อมูล กระบวนการเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลในโครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ กับหน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานอื่นๆ

๓) จัดส่งข้อมูล รวมทั้ง ควบคุมดูแล ตรวจสอบ ติดตาม ประสานการใช้ข้อมูลในโครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐตามที่คณะกรรมการฯ อนุญาตการใช้ข้อมูล

๔) รายงานผลการดำเนินงานให้คณะกรรมการจัดประชารัฐสวัสดิการทราบตามระยะเวลาที่กำหนด

๕) ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่คณะกรรมการฯ มอบหมาย

๑.๒.๔ คณะอนุกรรมการดำเนินการพระราชรัฐสวัสดิการ

องค์ประกอบ

๑) อธิบดีกรมบัญชีกลาง	ประธาน
๒) ที่ปรึกษาหรือรองอธิบดีกรมบัญชีกลางที่ได้รับมอบหมาย	รองประธาน
๓) ผู้แทนกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	อนุกรรมการ
๔) ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ	อนุกรรมการ
๕) ผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	อนุกรรมการ
๖) ผู้แทนกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย	อนุกรรมการ
๗) ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย	อนุกรรมการ
๘) ผู้แทนสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง	อนุกรรมการ
๙) ผู้แทนสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง	อนุกรรมการ
๑๐) ผู้แทนกรมบัญชีกลาง	อนุกรรมการและเลขานุการ

หน้าที่และอำนาจ

- ๑) กำกับดูแลและบริหารจัดการ เพื่อให้การจัดสวัสดิการเป็นไปตามวัตถุประสงค์และกรอบระยะเวลาของนโยบาย แผนการดำเนินงาน มาตรการหรือโครงการที่คณะกรรมการฯ กำหนด
- ๒) รายงานผลการดำเนินงานให้คณะกรรมการฯ ทราบ ตามระยะเวลาที่กำหนด
- ๓) ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่คณะกรรมการฯ มอบหมาย

นอกจากนี้ มาตรา ๑๓ ของพระราชบัญญัติฯ ได้กำหนดให้สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการฯ รวมทั้งมีหน้าที่และอำนาจในด้านต่างๆ รวมถึงด้านที่เกี่ยวข้องกับกองทุนฯ อาทิ การรับเงิน จ่ายเงิน และเก็บรักษาเงินของกองทุนฯ จัดทำรายงานการเงินและการบัญชีของกองทุนฯ และรายงานผลการดำเนินงานของกองทุนฯ ต่อคณะกรรมการฯ

๒

ผลการดำเนินงาน

๒. ผลการดำเนินงาน

ปัญหาความยากจนและความเหลื่อมล้ำอยู่กับประเทศไทยมาเป็นระยะเวลาานาน ดังจะเห็นจากตัวชี้วัดความยากจนและความเหลื่อมล้ำต่างๆ เช่น สัดส่วนรายได้ประชากร (Quintile by Income) จำนวนคนจน (Poverty Headcount) สัดส่วนคนจน (Poverty Incidence) ช่องว่างความยากจน (Poverty Gap Ratio) สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini Coefficient) เป็นต้น หรือจะเห็นได้จาก ในช่วงที่ผ่านมาภาครัฐใช้งบประมาณจำนวนมากเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจน ลดความเหลื่อมล้ำ โดยจัดสรรสวัสดิการสังคมตลอดช่วงชีวิตตั้งแต่เกิดจนตาย ไม่ว่าจะเป็นสวัสดิการสำหรับเด็กและครอบครัว สวัสดิการด้านการศึกษา สวัสดิการด้านสุขภาพ สวัสดิการคนพิการ สวัสดิการผู้ด้อยโอกาส และสวัสดิการผู้สูงอายุ อย่างไรก็ตาม การกำหนดนโยบายในการแก้ไขปัญหาความยากจน และสนับสนุนสวัสดิการสังคมต่าง ๆ ยังคงมีข้อจำกัดและอาจไม่ตรงกลุ่มเป้าหมาย เนื่องจากข้อมูลที่จำเป็นสำหรับการกำหนดนโยบายสวัสดิการกระจายอยู่หลายแห่ง และขาดข้อมูลผู้มีรายได้น้อยเป็นรายบุคคลหรือครอบครัวที่มีการตรวจสอบและบูรณาการข้ามหน่วยงาน อีกทั้งรูปแบบของกลไกในการให้ความช่วยเหลือมักไม่เฉพาะเจาะจง และครอบคลุมกลุ่มผู้ได้รับประโยชน์จำนวนมากหรือเรียกว่า “นโยบายการจัดสรรสวัสดิการแบบถ้วนหน้า (Universal Policy)”

รัฐบาลได้เริ่มดำเนินโครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ (โครงการฯ) มาตั้งแต่ปี ๒๕๕๙ ซึ่งถือเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญของการปฏิรูปการดำเนินนโยบายการจัดสรรสวัสดิการของประเทศไทย เนื่องจากสามารถระบุตัวตนของผู้มีรายได้น้อยได้อย่างแท้จริง ผ่านการบูรณาการข้อมูลข้ามหน่วยงาน และสามารถใช้เป็นฐานข้อมูลสำหรับการจัดสรรสวัสดิการต่าง ๆ ของหน่วยงานภาครัฐให้กับผู้มีรายได้น้อยที่สมควรจะได้รับประโยชน์จากรัฐอย่างแท้จริง (Truly Deserving) หรือเรียกว่า “นโยบายการจัดสรรสวัสดิการแบบกำหนดกลุ่มเป้าหมาย (Targeted Policy)” โดยการดำเนินการที่โครงการฯ ที่ผ่านมาสรุบได้ ดังนี้

๒.๑ การลงทะเบียนตามโครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๙ รับทราบโครงการฯ ปี ๒๕๕๙ และคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ รับทราบรายงานผลโครงการฯ ปี ๒๕๕๙ และรับทราบแนวทางการดำเนินโครงการฯ ปี ๒๕๖๐ ซึ่งโครงการฯ มีวัตถุประสงค์ในการยกระดับประสิทธิภาพการจัดสวัสดิการสังคมและการให้เงินช่วยเหลือของภาครัฐ อันนำไปสู่การแก้ไขปัญหาความยากจนในสังคมไทยและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนอย่างยั่งยืน

ทั้งนี้ โครงการฯ ได้มีการกำหนดคุณสมบัติของผู้มาลงทะเบียนไว้เพื่อใช้ในการระบุตัวผู้มีรายได้น้อยไว้ ดังนี้

คุณสมบัติของผู้ลงทะเบียนตามโครงการฯ ปี ๒๕๕๙ ดังนี้

- ๑) สัญชาติไทย
- ๒) อายุตั้งแต่ ๑๘ ปีบริบูรณ์ขึ้นไป และ
- ๓) ว่างงานหรือมีรายได้ไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาทต่อคนต่อปี

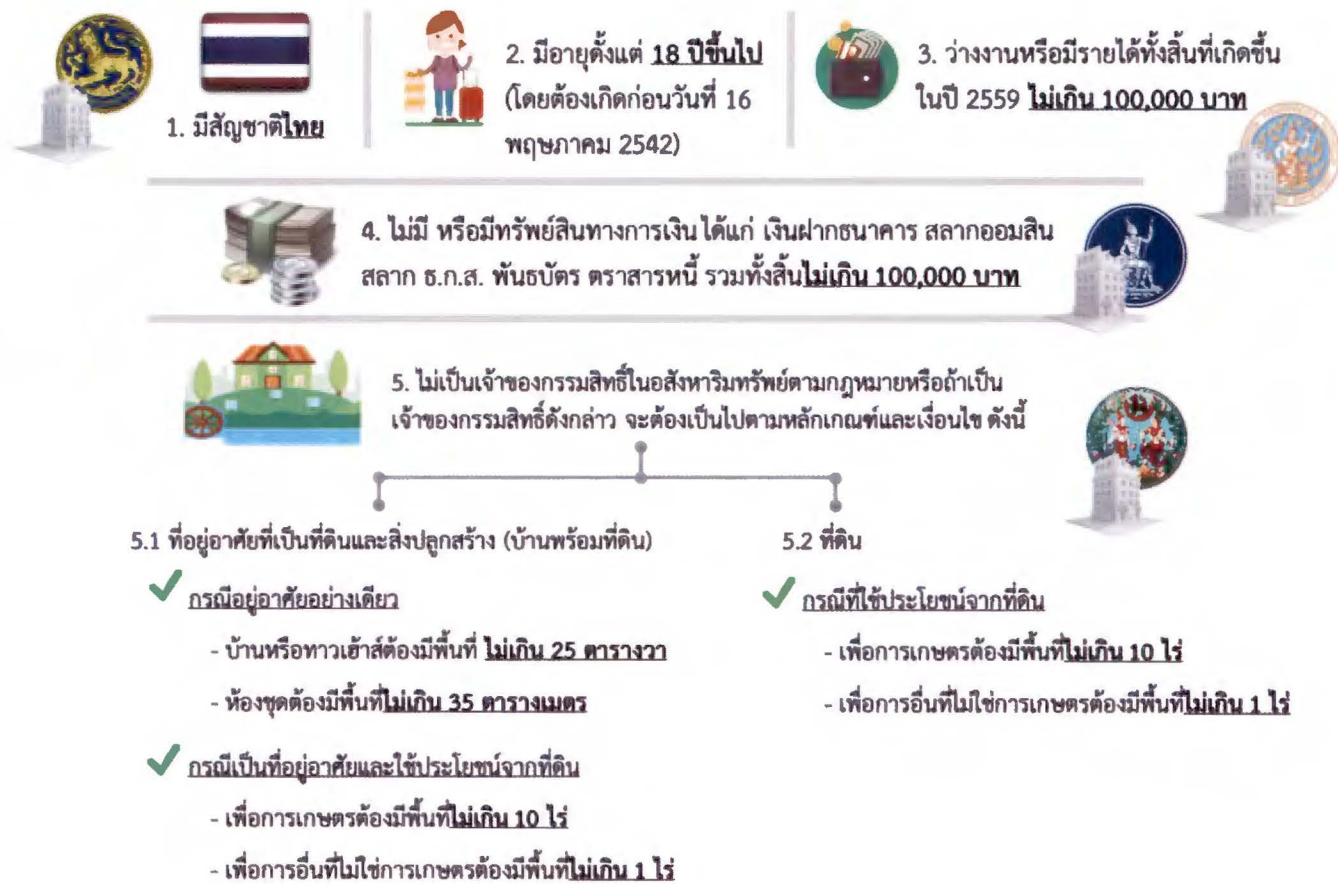
คุณสมบัติของผู้ลงทะเบียนตามโครงการฯ ปี ๒๕๖๐ ดังนี้

- ๑) สัญชาติไทย
- ๒) อายุตั้งแต่ ๑๘ ปีบริบูรณ์ขึ้นไป

- ๓) ว่างงานหรือมีรายได้ไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาทต่อคนต่อปี
- ๔) ไม่มีทรัพย์สินทางการเงิน ได้แก่ เงินฝากธนาคาร สลาก พันธบัตรรัฐบาล และตราสารหนี้ หรือมีทรัพย์สินทางการเงินดังกล่าว จะต้องมียังรวมทั้งสิ้นไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท ณ เวลาใดเวลาหนึ่ง
- ๕) ไม่เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์ตามกฎหมายหรือถ้าเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ดังกล่าว จะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ดังนี้
- ๕.๑) ที่อยู่อาศัยที่เป็นที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง (บ้านพร้อมที่ดิน)
- ๕.๑.๑) กรณีอยู่อาศัยอย่างเดียว
- (๑) บ้านหรือทาวน์เฮ้าส์ต้องมีพื้นที่ไม่เกิน ๒๕ ตารางวา
- (๒) ห้องชุดต้องมีพื้นที่ไม่เกิน ๓๕ ตารางเมตร
- ๕.๑.๒) กรณีเป็นที่อยู่อาศัย และใช้ประโยชน์จากที่ดินเพื่อการเกษตรต้องมีพื้นที่ไม่เกิน ๑๐ ไร่ หรือกรณีที่ใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการอื่นที่ไม่ใช่เพื่อการเกษตรจะต้องมีพื้นที่ไม่เกิน ๑ ไร่
- ๕.๒) ที่ดินแยกจากที่อยู่ออาศัย
- ๕.๒.๑) ในกรณีที่ใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการอื่นที่ไม่ใช่เพื่อการเกษตรต้องมีพื้นที่ไม่เกิน ๑ ไร่
- ๕.๒.๒) ในกรณีที่ใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการเกษตรต้องมีพื้นที่ไม่เกิน ๑๐ ไร่
- ทั้งนี้ มีสรุปคุณสมบัติของผู้ลงทะเบียนตามโครงการฯ ปี ๒๕๖๐ ตามแผนภาพที่ ๑

แผนภาพที่ ๑: คุณสมบัติของผู้ลงทะเบียนตามโครงการฯ ปี ๒๕๖๐

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

ถึงแม้จะมีการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐตามโครงการฯ ปี ๒๕๖๐ แล้ว รัฐบาลยังได้ดำเนินโครงการฯ รอบเพิ่มเติม เมื่อปี ๒๕๖๑ เนื่องจากพบปัญหาผู้ที่ควรได้รับบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ (บัตรฯ) แต่ไม่ได้รับบัตรฯ (Exclusion Error) บางส่วน โดยคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๑ เห็นชอบในหลักการและแนวทางการดำเนินการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐเพิ่มเติมภายใต้โครงการไทยนิยม ยั่งยืน ในกลุ่มผู้พิการ ผู้สูงอายุ ผู้ป่วยติดเตียง หรือผู้ที่ไม่สามารถเดินทางมาลงทะเบียนได้ในปี ๒๕๖๐ โดยได้รับความร่วมมือจากกระทรวงมหาดไทยภายใต้โครงการไทยนิยม ยั่งยืน โดยมีหน่วยงานเคลื่อนที่ออกไปรับลงทะเบียนตามพื้นที่ต่างๆ โดยเฉพาะผู้มีรายได้น้อยที่เป็นผู้พิการ ผู้สูงอายุ และผู้ที่อยู่พื้นที่ห่างไกลไม่สามารถเดินทางมาลงทะเบียนที่หน่วยลงทะเบียนได้ เพื่อรวบรวมผู้มีรายได้น้อยที่สมควรได้รับความช่วยเหลือผ่านบัตรฯ มาเข้าร่วมโครงการฯ โดยมีการกำหนดคุณสมบัติของผู้ลงทะเบียนไว้เช่นเดียวกับโครงการฯ ปี ๒๕๖๐

ทั้งนี้ มีสรุปจำนวนผู้มาลงทะเบียน และผู้ผ่านสิทธิ และไม่ผ่านสิทธิ ในโครงการฯ ปี ๒๕๕๙ ๒๕๖๐ และ ๒๕๖๑ ปรากฏตามตารางที่ ๑ และตารางที่ ๒

ตารางที่ ๑: จำนวนผู้มาลงทะเบียน ผู้ผ่านคุณสมบัติ และผู้ไม่ผ่านคุณสมบัติ ในโครงการฯ ปี ๒๕๕๙

การดำเนินการ	จำนวนผู้ลงทะเบียน (ราย)	ผลการตรวจสอบสิทธิ	
		ผู้ผ่านสิทธิ (ราย)	ผู้ไม่ผ่านสิทธิ (ราย)
การลงทะเบียน ปี ๒๕๕๙	๘,๓๗๕,๓๘๓	๓,๗๑๕,๓๕๙	๔,๖๖๐,๐๒๔

ที่มา: สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ข้อมูล ณ เดือนตุลาคม ๒๕๖๒

ตารางที่ ๒: จำนวนผู้มาลงทะเบียน ผู้ผ่านคุณสมบัติ และผู้ไม่ผ่านคุณสมบัติ ในโครงการฯ ปี ๒๕๖๐ และ ๒๕๖๑

การดำเนินการ	จำนวนผู้ลงทะเบียน (ราย)	ผลการตรวจสอบสิทธิ	
		ผู้ผ่านสิทธิ (ราย)	ผู้ไม่ผ่านสิทธิ (ราย)
โครงการฯ ปี ๒๕๖๐	๑๔,๑๗๘,๘๖๙	๑๑,๔๖๙,๑๘๖	๒,๗๐๙,๖๘๓
โครงการฯ ปี ๒๕๖๑	๔,๕๙๐,๕๙๙	๓,๑๔๐,๒๒๘	๑,๔๕๐,๓๗๑
รวม	๑๘,๗๖๙,๔๖๘	๑๔,๖๐๙,๔๑๔	๔,๑๖๐,๐๕๔

ที่มา: สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ข้อมูล ณ เดือนตุลาคม ๒๕๖๓

๒.๒ บัตรสวัสดิการแห่งรัฐ

บัตรมีคุณลักษณะทำจากพลาสติก มี Chip และแถบแม่เหล็ก ขนาดเป็นไปตามมาตรฐานสากล มีระบบรักษาความปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคลเทียบเท่ากับระบบสากลของบัตรที่มีลักษณะและคุณสมบัติเดียวกัน มีอายุการใช้งาน ๕ ปี นับจากเดือน/ปีที่ผลิต (๓๐ กันยายน ๒๕๖๕) ใช้เป็นเครื่องมือในการชำระค่าสินค้าและบริการ ทั้งในภาคการขนส่งและนอกภาคการขนส่ง รวมทั้งยืนยันสิทธิในการรับความช่วยเหลือจากภาครัฐทุกครั้ง นอกจากนี้บัตรยังมีคุณสมบัติเป็นกระเป๋าเงินอิเล็กทรอนิกส์ (e-Money) สามารถเติมเงินลงในบัตรได้ และถอนเงินในส่วนที่เติมนี้เป็นเงินสดที่เครื่องถอนเงินอัตโนมัติ (เครื่อง ATM) หรือสาขาธนาคารได้ โดยบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ มี ๒ แบบ ดังนี้

แบบที่ ๑ บัตร Hybrid ๒ Chips เป็น Contact Chip และ Contactless Chip และแถบแม่เหล็ก Contactless Chip จะเป็นไปตามมาตรฐานกลางระบบตัวร่วม (แมงมุม) สำหรับผู้มีสิทธิที่ลงทะเบียนกับ หน่วยรับลงทะเบียนในเขตกรุงเทพมหานคร จังหวัดนนทบุรี จังหวัดปทุมธานี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดนครปฐม และจังหวัดสมุทรสาคร

1 สัญลักษณ์กระทรวงการคลัง กรมบัญชีกลาง บมจ.ธนาคารกรุงไทย และชื่อบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ

2 รูปถ่ายเจ้าของบัตร

3 ชื่อ-นามสกุลเจ้าของบัตร หมายเลขบัตรประชาชน และวันเดือนปีเกิด

4 หมายเลขบัตร 16 หลัก

5 แสดงเดือนและปีที่บัตรหมดอายุ

6 สัญลักษณ์ Prompt Card

7 หมายเลขติดต่อ KTB Call Center ด้านบัตรสวัสดิการแห่งรัฐของ บมจ.ธนาคารกรุงไทย

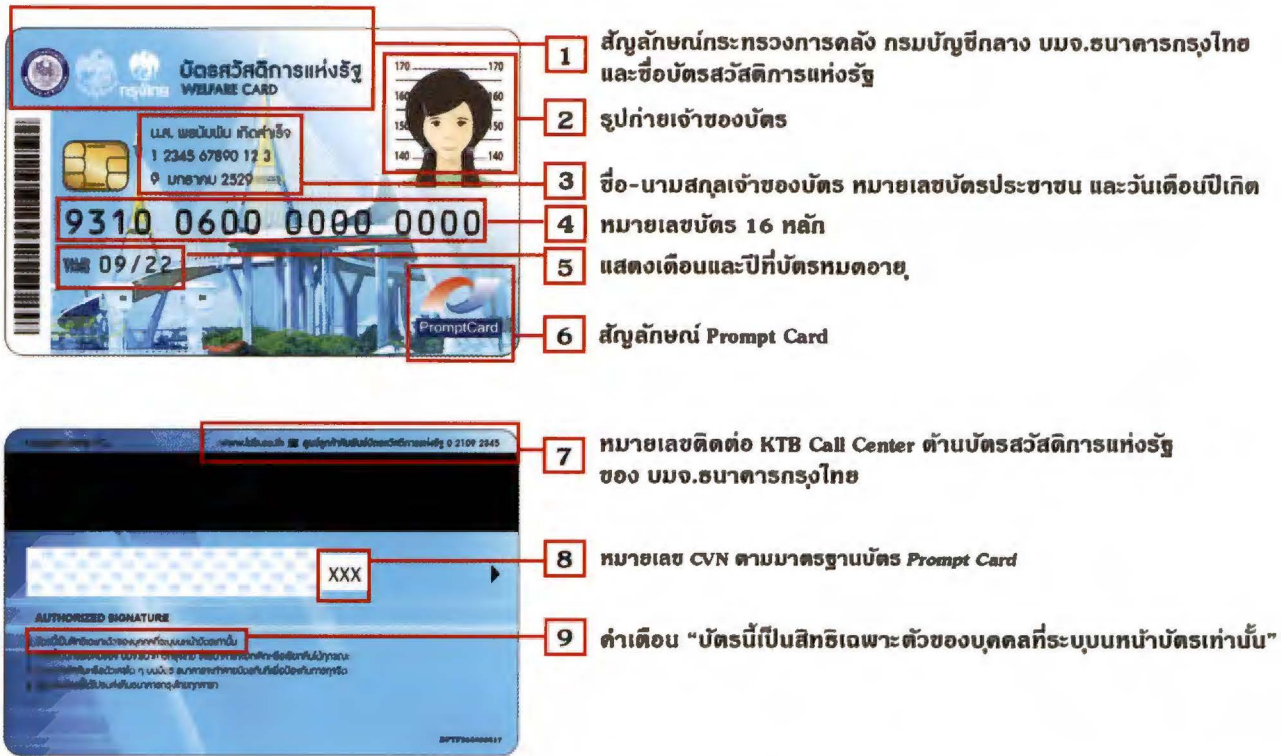
8 หมายเลข CVN ตามมาตรฐานบัตร Prompt Card

9 คำเตือน "บัตรนี้เป็นสิทธิเฉพาะตัวของบุคคลที่ระบุบนหน้าบัตรเท่านั้น"

10 สัญลักษณ์แมงมุม

11 หมายเลขบัตรแมงมุม

แบบที่ ๒ บัตร EMV เป็น Contact Chip และแถบแม่เหล็ก สำหรับผู้มีสิทธิที่ลงทะเบียนกับหน่วยรับลงทะเบียนนอกเขตจังหวัดดังกล่าว (นอกเขตกรุงเทพมหานคร จังหวัดนนทบุรี จังหวัดปทุมธานี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดนครปฐม และจังหวัดสมุทรสาคร)

๒.๓ ประเภทวงเงินที่ให้แก่ผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ

วงเงินที่ให้แก่ผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ๒ ประเภท คือ

๒.๓.๑ วงเงินสิทธิ จะได้รับวงเงินในบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ดังนี้

๑) วงเงินค่าซื้อสินค้าอุปโภคบริโภคที่จำเป็น สินค้าเพื่อการศึกษาและวัตถุดิบ เพื่อเกษตรกรรมจากร้านธงฟ้าราคาประหยัดพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่นและร้านอื่นๆ ตามที่กระทรวงพาณิชย์กำหนด โดยให้วงเงิน ๒๐๐ บาทต่อคนต่อเดือน สำหรับผู้มีสิทธิที่มีรายได้เกินกว่า ๓๐,๐๐๐ บาท แต่ไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท/ปี และวงเงิน ๓๐๐ บาท/คน/เดือน สำหรับผู้มีสิทธิที่มีรายได้ไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ บาท/ปี และวงเงินส่วนลดค่าซื้อก๊าซหุงต้มจากร้านค้าตามที่กระทรวงพลังงานกำหนด จำนวน ๔๕ บาทต่อคนต่อ ๓ เดือน

๒) วงเงินค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ประกอบด้วย วงเงินค่าโดยสารรถบริษัท ขนส่ง จำกัด (บขส.) จำนวน ๕๐๐ บาทต่อคนต่อเดือน วงเงินค่าโดยสารรถไฟ จำนวน ๕๐๐ บาทต่อคนต่อเดือน และวงเงินค่าโดยสารรถเมล์และรถไฟฟ้า จำนวน ๕๐๐ บาทต่อคนต่อเดือน (สำหรับผู้ที่ลงทะเบียนในเขตกรุงเทพมหานคร จังหวัดนนทบุรี จังหวัดปทุมธานี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดนครปฐม และจังหวัดสมุทรสาคร)

โดยเมื่อชำระค่าสินค้าและบริการแล้ว วงเงินจะลดลงตามยอดที่ใช้จ่าย และเมื่อถึงรอบวันที่ ๑ ของทุกเดือน (ยกเว้นวงเงินส่วนลดค่าซื้อก๊าซหุงต้ม ทุกวันที่ ๑ ของทุก ๓ เดือน) วงเงินจะถูกปรับเป็นค่าเริ่มต้นของวงเงินแต่ละสวัสดิการเสมอ ซึ่งวงเงินคงเหลือของเดือนที่ผ่านมาจะไม่สะสมในเดือนถัดไป นอกจากนี้จะไม่สามารถถอนวงเงินสวัสดิการจากบัตรสวัสดิการแห่งรัฐเป็นเงินสดได้

๒.๓.๒ วงเงินกระเป๋าเงินอิเล็กทรอนิกส์ (e-Money) สามารถรับโอนเงินจากมาตรการให้ความช่วยเหลือผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐจากภาครัฐ นอกจากนี้ ผู้มีสิทธิยังสามารถเติมเงินลงในบัตรได้ด้วยตนเองผ่านช่องทาง

เครือข่ายธนาคาร อาทิ เคาน์เตอร์สาขา เครื่องถอนเงินอัตโนมัติ (เครื่อง ATM) และ Internet Banking โดยวงเงินกระเป๋าเงินอิเล็กทรอนิกส์ (e-Money) ผู้มีสิทธิสามารถนำไปใช้ซื้อสินค้าและบริการผ่านเครื่องรับชำระเงินอิเล็กทรอนิกส์ (เครื่อง EDC) แอปพลิเคชันถุงเงินประชาชน หรือถอนเงินสดจากเครื่อง ATM ของธนาคารกรุงไทยได้ ซึ่งกระเป๋าเงินอิเล็กทรอนิกส์ (e-Money) สามารถสะสมไว้ในบัตรได้

๒.๔ รูปแบบในการจัดสรรสวัสดิการให้แก่ผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ

โครงการฯ ที่ผ่านมาช่วยให้หน่วยงานภาครัฐมีข้อมูลเชิงลึกของผู้มีรายได้น้อยรายบุคคล ซึ่งถูกนำมาใช้เป็นฐานข้อมูลในการออกแบบนโยบาย มาตรการ และสวัสดิการต่างๆ ของหน่วยงานภาครัฐ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๓ โดยมีการจัดสรรสวัสดิการให้แก่ผู้มีบัตรฯ ใน ๒ รูปแบบ ดังนี้

รูปแบบที่ ๑ การบรรเทาภาระค่าครองชีพผ่านบัตรฯ ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในครัวเรือน ค่าใช้จ่ายเดินทาง และค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมในแต่ละช่วงเวลา เพื่อบรรเทาภาระค่าครองชีพให้กับผู้มีบัตรฯ โดยมีสรุปสาระสำคัญปรากฏตามแผนภาพที่ ๒

แผนภาพที่ ๒: การสนับสนุนเงินค่าครองชีพผ่านบัตรฯ

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ข้อมูล ณ เดือนกันยายน ๒๕๖๓

รูปแบบที่ ๒ มาตรการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีบัตรฯ ซึ่งมุ่งเน้นการพัฒนาที่ตรงตามความจำเป็นและความประสงค์ของผู้มีบัตรฯ แต่ละราย (Personalized Plan) โดยส่งเสริมให้ผู้มีบัตรฯ มีการพัฒนาตนเองจนสามารถมีงานทำ มีรายได้เป็นของตนเอง และนำไปสู่การพึ่งพาตนเองได้ในอนาคต โดยการผ่านการพัฒนาใน ๔ มิติ (การมีงานทำ การฝึกอบรมอาชีพและการศึกษา การเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบ และการเข้าถึงสิ่งจำเป็นพื้นฐาน) รวมทั้งมีผู้ดูแลผู้มีบัตรฯ (Account officer: AO) เพื่อทำหน้าที่ดูแล ให้คำปรึกษา และติดตามผลการพัฒนาของผู้มีบัตรฯ เป็นรายบุคคล อีกทั้งยังมุ่งเน้นที่การบูรณาการการทำงานจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยในช่วงที่ผ่านมาได้ดำเนินมาตรการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีบัตรฯ มาแล้ว ๒ ระยะ ได้แก่ มาตรการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีบัตรฯ ระยะที่ ๑ เริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ ถึงเดือนธันวาคม ๒๕๖๑ และมาตรการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีบัตรฯ ระยะที่ ๒ เริ่มตั้งแต่เดือนมกราคม ๒๕๖๒ ถึงเดือนมิถุนายน ๒๕๖๒

ทั้งนี้ มีรายละเอียดของการจัดสรรสวัสดิการทั้ง ๒ รูปแบบปรากฏตามตารางที่ ๓

ตารางที่ ๓: การจัดสรรสวัสดิการให้แก่ผู้มีบัตรฯ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๓

มาตรการ	วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย	สวัสดิการ	ระยะเวลา	หมายเหตุ
๑. การบรรเทาภาระค่าครองชีพผ่านบัตรฯ					
๑.๑ การบรรเทาภาระค่าครองชีพผ่านบัตรฯ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๓					
๑.๑.๑ เงินค่าซื้อสินค้าอุปโภคบริโภคที่จำเป็นจากร้านธงฟ้าราคาประหยัดพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่น (ร้านธงฟ้าฯ)	เพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายในการซื้อสินค้าอุปโภคบริโภคที่จำเป็น สินค้าเพื่อการศึกษา และวัตถุดิบเพื่อเกษตรกรรม	ผู้มีบัตรฯ ๑๔.๖ ล้านคน	- ๒๐๐ บาท/คน/เดือน สำหรับผู้มีรายได้สูงกว่า ๓๐,๐๐๐ บาท/ปี - ๓๐๐ บาท/คน/เดือน สำหรับผู้มีรายได้ต่ำกว่า ๓๐,๐๐๐ บาท/ปี	ให้วงเงินสิทธิ ตั้งแต่ ต.ค. ๒๕๖๐ ถึงปัจจุบัน	มติคณะรัฐมนตรี (ครม.) เห็นชอบเมื่อวันที่ ๒๙ ส.ค. ๒๕๖๐
๑.๑.๒ เงินส่วนลดค่าซื้อก๊าซหุงต้ม	เพื่อช่วยเหลือด้านพลังงานแก่ผู้มีบัตรฯ		๔๕ บาท/คน/๓ เดือน		
๑.๑.๓ เงินค่าโดยสารรถเมล์และรถไฟฟ้า	เพื่อลดค่าใช้จ่ายในการเดินทางโดยผู้มีบัตรฯ สามารถใช้สิทธิได้		๕๐๐ บาท/คน/เดือน		
๑.๑.๔ เงินค่าโดยสารรถบริษัทขนส่ง จำกัด (บขส.)	ไม่จำกัดจำนวนครั้งภายในวงเงินที่กำหนด		๕๐๐ บาท/คน/เดือน		
๑.๑.๕ เงินค่าโดยสารรถไฟ			๕๐๐ บาท/คน/เดือน		

ตารางที่ ๓: การจัดสรรสวัสดิการให้แก่ผู้มีบัตรฯ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๓ (ต่อ)

มาตรการ	วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย	สวัสดิการ	ระยะเวลา	หมายเหตุ
๑.๒ การบรรเทาภาระค่าครองชีพผ่านบัตรฯ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒					
๑.๒.๑ มาตรการชดเชยเงินให้แก่ผู้มีรายได้น้อยผ่านบัตรฯ โดยใช้ข้อมูลจากจำนวนภาษีมูลค่าเพิ่มที่ผู้มีรายได้น้อยได้ชำระ (มาตรการชดเชยเงินฯ)	เพื่อบรรเทาภาระภาษีมูลค่าเพิ่ม (Value Added Tax: VAT) และส่งเสริมให้เกิดการออมเงินในกลุ่มของผู้มีรายได้น้อย สนับสนุนให้มีจำนวนผู้ประกอบการจดทะเบียน VAT เพิ่มขึ้น รวมทั้ง ยังเป็นการส่งเสริมการเข้าสู่สังคมไร้เงินสด	ผู้มีบัตรฯ ๑๔.๖ ล้านคน	- ร้อยละ ๕ เพื่อการใช้จ่ายกรมบัญชีกลาง โอนเงินชดเชยเข้าบัตรฯ ในช่อง กระเป๋าเงินอิเล็กทรอนิกส์ (e-Money) - ร้อยละ ๑ เพื่อการออมกับกองทุนการออมแห่งชาติ * เงินชดเชย ที่ผู้มีบัตรฯ จะได้รับทั้ง ๒ ส่วนเมื่อรวมกันแล้วต้องไม่เกินจำนวน ๕๐๐ บาท/คน/เดือน	โอนเงินเข้าบัตรฯ ในช่อง e-Money ตั้งแต่ พ.ย. ๒๕๖๑ - เม.ย. ๒๕๖๒	มติ ครม. เห็นชอบเมื่อวันที่ ๑๘ ก.ย. ๒๕๖๑
๑.๒.๒ มาตรการบรรเทาภาระค่าไฟฟ้าและค่าน้ำประปา	เพื่อบรรเทาภาระค่าใช้จ่ายด้านสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน	ผู้มีบัตรฯ ๑๔.๖ ล้านคน	- ค่าไฟฟ้า ต้องใช้ไม่เกิน ๒๓๐ บาท/ครัวเรือน/เดือน - ค่าน้ำประปา ต้องใช้ไม่เกิน ๑๐๐ บาท/ครัวเรือน/เดือน * ในกรณีที่ใช้เกินวงเงินที่กำหนดผู้มีบัตรฯ ต้องเป็นผู้รับภาระเองทั้งหมด	โอนเงินเข้าบัตรฯ ในช่อง e-Money ตั้งแต่ ธ.ค. ๒๕๖๑ - ก.ย. ๒๕๖๒	มติ ครม. เห็นชอบเมื่อวันที่ ๒๐ พ.ย. ๒๕๖๑ (มาตรการช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยเพิ่มเติมผ่านบัตรฯ)

ตารางที่ ๓: การจัดสรรสวัสดิการให้แก่ผู้มีบัตรฯ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๓ (ต่อ)

มาตรการ	วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย	สวัสดิการ	ระยะเวลา	หมายเหตุ
๑.๒.๓ มาตรการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในช่วงปลายปีให้แก่ผู้มีบัตรฯ	เพื่อสนับสนุนให้ผู้มีรายได้น้อยมีเงินในการซื้อสินค้าและบริการเพิ่มเติมในเดือนธันวาคม ๒๕๖๑	ผู้มีบัตรฯ ๑๔.๖ ล้านคน	๕๐๐ บาท/คน (ได้รับครั้งเดียว)	โอนเงินเข้าบัตรฯ ในช่อง e-Money ในเดือน ธ.ค. ๒๕๖๑	มติ ครม. เห็นชอบเมื่อ วันที่ ๒๐ พ.ย. ๒๕๖๑ (มาตรการช่วยเหลือ
๑.๒.๔ มาตรการช่วยเหลือค่าเดินทางไปรับการรักษาพยาบาล และใช้จ่ายอื่นเกี่ยวกับสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อย	เพื่อบรรเทาภาระค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปรับการรักษาพยาบาล และค่าใช้จ่ายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการดูแลรักษาสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อย	ผู้มีบัตรฯ ที่มีอายุตั้งแต่ ๖๕ ปีขึ้นไป	๑,๐๐๐ บาท/คน (ได้รับครั้งเดียว)	โอนเงินเข้าบัตรฯ ในช่อง e-Money ในเดือน ธ.ค. ๒๕๖๑	ผู้มีรายได้น้อยเพิ่มเติมผ่านบัตรฯ)
๑.๒.๕ มาตรการช่วยเหลือค่าเช่าบ้านสำหรับผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อย	เพื่อบรรเทาภาระค่าเช่าที่อยู่อาศัยให้แก่ผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อย	ผู้มีบัตรฯ ที่มีอายุตั้งแต่ ๖๐ ปีขึ้นไป และเช่าที่อยู่อาศัย และผู้สูงอายุที่ไม่มีที่อยู่อาศัยด้วย	๔๐๐ บาท/คน/เดือน	โอนเงินเข้าบัตรฯ ในช่อง e-Money ตั้งแต่ ธ.ค. ๒๕๖๑ - ก.ย. ๒๕๖๒	
๑.๒.๖ การเติมเงินเข้า e-Money ในบัตรฯ	เพื่อเป็นการเพิ่มทางเลือกและกำลังซื้อให้แก่ผู้มีบัตรฯ อันจะช่วยบรรเทาปัญหาค่าครองชีพ และส่งเสริมให้เกิดการหมุนเวียนของระบบเศรษฐกิจ	ผู้มีบัตรฯ ๑๔.๖ ล้านคน	ปรับวงเงินค่าซื้อสินค้าอุปโภคบริโภคที่จำเป็นจากร้านธงฟ้าฯ จาก ๒๐๐/๓๐๐บาท/คน/เดือน เหลือ ๑๐๐ บาท/คน/เดือน และเติมเงินส่วนต่าง ๑๐๐/๒๐๐ บาท/คน/เดือน เข้าบัตรฯ ในช่อง e-Money	โอนเงินเข้าบัตรฯ ในช่อง e-Money ตั้งแต่ ก.พ. - เม.ย. ๒๕๖๒	มติ ครม. รับทราบและเห็นชอบ เมื่อ วันที่ ๑๕ ม.ค. ๒๕๖๒

ตารางที่ ๓: การจัดสรรสวัสดิการให้แก่ผู้มีบัตรฯ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๓ (ต่อ)

มาตรการ	วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย	สวัสดิการ	ระยะเวลา	หมายเหตุ
๑.๒.๗ มาตรการเพิ่มเบี้ยคนพิการ	เพื่อให้ผู้มีรายได้น้อยที่เป็นคนพิการ และมีบัตรประจำตัวคนพิการได้รับเบี้ยคนพิการเพิ่มขึ้นจากเดิม ซึ่งจะช่วยบรรเทาภาระค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน การดูแลสุขภาพ และการเดินทาง	ผู้มีรายได้น้อยที่เป็นคนพิการ และมีบัตรประจำตัวคนพิการ	๒๐๐ บาท/คน/เดือน	โอนเงินเข้าบัตรฯ ในช่อง e-Money ตั้งแต่ พ.ค. - ก.ย. ๒๕๖๒	มติ ครม. เมื่อวันที่ ๓๐ เม.ย. ๒๕๖๒ (มาตรการพยุงเศรษฐกิจในช่วงกลางปี ๒๕๖๒)
๑.๒.๘ มาตรการบรรเทาภาระค่าครองชีพให้แก่เกษตรกร	เพื่อช่วยเหลือค่าปุ๋ยยาฆ่าแมลง และปัจจัยการผลิตอื่นๆ ที่จำเป็นแก่ผู้มีรายได้น้อยที่เป็นเกษตรกร	ผู้มีบัตรฯ ที่ระบุว่า เป็นเกษตรกรที่ปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ และเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเท่านั้น (ไม่รวมลูกจ้างภาคเกษตรกรรม)	๑,๐๐๐ บาท/คน (ได้รับครั้งเดียว)	โอนเงินเข้าบัตรฯ ในช่อง e-Money ในเดือนพ.ค. ๒๕๖๒	มติ ครม. เมื่อวันที่ ๓๐ เม.ย. ๒๕๖๒ (มาตรการพยุงเศรษฐกิจในช่วงกลางปี ๒๕๖๒)
๑.๒.๙ มาตรการบรรเทาภาระค่าใช้จ่ายของพ่อแม่ช่วงเปิดปีการศึกษา	เพื่อช่วยเหลือค่าชุดนักเรียน และอุปกรณ์การศึกษาช่วงเปิดปีการศึกษาเพิ่มเติมจากการช่วยเหลือของกระทรวงศึกษาธิการที่มีอยู่เดิม	ผู้มีบัตรฯ ที่ระบุว่า มีบุตรอายุไม่เกิน ๑๘ ปีบริบูรณ์ โดยปัจจุบันยังมีอายุไม่เกิน ๑๘ ปี (นับจนถึงวันที่ ๓๐ เม.ย. ๒๕๖๒) และต้องเป็นนักเรียนที่มีรายชื่อในฐานข้อมูลของกระทรวงศึกษาธิการ	๕๐๐ บาท/บุตร ๑ คน (ได้รับครั้งเดียว)	โอนเงินเข้าบัตรฯ ในช่อง e-Money ในเดือน พ.ค. ๒๕๖๒	

ตารางที่ ๓: การจัดสรรสวัสดิการให้แก่ผู้มีบัตรฯ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๓ (ต่อ)

มาตรการ	วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย	สวัสดิการ	ระยะเวลา	หมายเหตุ
๑.๒.๑๐ มาตรการพุงการ บริโภคของผู้มี รายได้น้อย	เพื่อช่วยเหลือค่า ครองชีพให้แก่ ผู้มีรายได้น้อยและ รักษากำลังซื้อของ เศรษฐกิจฐานราก ไม่ให้ทรุดตัว มากกว่าที่ควรจะเป็น ในช่วงกลางปี ๒๕๖๒	ผู้มีบัตรฯ ๑๔.๖ ล้านคน	เพิ่มวงเงินซื้อ สินค้าบริโภค อุปโภคจำเป็นใน ร้านธงฟ้าฯ เป็น ๕๐๐ บาท/คน/ เดือน	เพิ่มวงเงินสิทธิค่า ซื้อสินค้าอุปโภค บริโภคที่จำเป็น ในร้านธงฟ้าฯ ตั้งแต่ พ.ค. - มิ.ย. ๒๕๖๒	มติ ครม. เมื่อวันที่ ๓๐ เม.ย. ๒๕๖๒ (มาตรการพุง เศรษฐกิจใน ช่วงกลางปี ๒๕๖๒)
๑.๒.๑๑ มาตรการพุงการ บริโภคของผู้มี บัตรฯ	เพื่อช่วยเหลือ ค่าครองชีพให้แก่ ผู้มีรายได้น้อยและ รักษากำลังซื้อของ เศรษฐกิจฐานราก ไม่ให้ทรุดตัว มากกว่าที่ควรจะเป็น ในช่วงกลางปี ๒๕๖๒	ผู้มีบัตรฯ ๑๔.๖ ล้านคน	๕๐๐ บาท/คน/ เดือน	เพิ่มวงเงินสิทธิค่า ซื้อสินค้าอุปโภค บริโภคที่จำเป็น ในร้านธงฟ้าฯ ตั้งแต่ ส.ค. - ก.ย. ๒๕๖๒	มติ ครม. เมื่อ วันที่ ๒๐ ส.ค. ๒๕๖๒ (มาตรการ กระตุ้น เศรษฐกิจ ปี ๒๕๖๒)
๑.๒.๑๒ มาตรการมอบเงิน ช่วยเหลือสำหรับ ผู้สูงอายุที่ถือ บัตรฯ	เพื่อบรรเทาภาระ ค่าใช้จ่ายในชีวิต ประจำวันเพิ่มเติม ให้แก่ผู้สูงอายุที่มี รายได้น้อยที่ถือ บัตรฯ ที่มีอายุ ตั้งแต่ ๖๐ ปีขึ้นไป	ผู้สูงอายุที่มีรายได้ น้อยที่ถือบัตรฯที่ มีอายุตั้งแต่ ๖๐ ปี ขึ้นไป	๕๐๐ บาท/คน/ เดือน	โอนเงินเข้าบัตรฯ ในช่อง e-Money ตั้งแต่ ส.ค. - ก.ย. ๒๕๖๒	

ตารางที่ ๓: การจัดสรรสวัสดิการให้แก่ผู้มีบัตรฯ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๓ (ต่อ)

มาตรการ	วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย	สวัสดิการ	ระยะเวลา	หมายเหตุ
๑.๒.๑๓ มาตรการช่วยเหลือการเลี้ยงดูบุตรแก่ผู้มีบัตรฯ ที่ได้รับสิทธิภายใต้โครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.)	เพื่อบรรเทาภาระค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงดูบุตรแก่ผู้มีรายได้น้อยที่ถือบัตรฯ ที่ได้รับสิทธิภายใต้โครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดของ พม.	ผู้มีบัตรฯ ที่มีบุตรอายุ ๐ - ๖ ปี ที่ได้รับสิทธิภายใต้โครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดของ พม.	๓๐๐ บาท/คน/เดือน	โอนเงินเข้าบัตรฯ ในช่อง e-Money ตั้งแต่ ส.ค. - ก.ย. ๒๕๖๒	มติ ครม. เมื่อวันที่ ๒๐ ส.ค. ๒๕๖๒ (มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจ ปี ๒๕๖๒)
๑.๓ การบรรเทาภาระค่าครองชีพผ่านบัตรฯ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓					
๑.๓.๑ มาตรการบรรเทาภาระค่าไฟฟ้าและค่าประปา	เพื่อบรรเทาภาระค่าใช้จ่ายด้านสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานอย่างต่อเนื่อง	ผู้มีบัตรฯ ๑๔.๖ ล้านคน	- ค่าไฟฟ้า ต้องใช้ไม่เกิน ๒๓๐ บาท/ครัวเรือน/เดือน - ค่าน้ำประปา ต้องใช้ไม่เกิน ๑๐๐ บาท/ครัวเรือน/เดือน * ในกรณีที่ใช้เกินวงเงินที่กำหนด ผู้มีบัตรฯ ต้องเป็นผู้รับภาระเองทั้งหมด	โอนเงินเข้าบัตรฯ ในช่อง e-Money ตั้งแต่ ต.ค. ๒๕๖๒ - ก.ย. ๒๕๖๓	มติ ครม. เมื่อวันที่ ๑ ต.ค. ๒๕๖๒
๑.๓.๒ มาตรการชดเชยเงินฯ	เพื่อช่วยลดภาระ VAT ให้แก่ผู้มีบัตรฯ สนับสนุนให้มีจำนวนประกอบการจดทะเบียน VAT เพิ่มขึ้น และส่งเสริมการเข้าสู่สังคมไร้เงินสด	ผู้มีบัตรฯ ๑๔.๖ ล้านคน	- ร้อยละ ๕ เพื่อการใช้จ่ายกรมบัญชีกลางโอนเงินชดเชยเข้าบัตรฯ ในช่อง e-Money ไม่เกินจำนวน ๕๐๐ บาท/คน/เดือน	โอนเงินเข้าบัตรฯ ในช่อง e-Money ตั้งแต่ พ.ย. ๒๕๖๒ - ก.ย. ๒๕๖๓	

ตารางที่ ๓: การจัดสรรสวัสดิการให้แก่ผู้มีบัตรฯ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๓ (ต่อ)

มาตรการ	วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย	สวัสดิการ	ระยะเวลา	หมายเหตุ
๒. มาตรการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีบัตรฯ					
๒.๑ มาตรการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีบัตรฯ ระยะที่ ๑ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑					
มาตรการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีบัตรฯ ระยะที่ ๑	เพื่อให้การพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้มีบัตรฯ เป็นไปอย่างยั่งยืน ได้แก่ การมีงานทำ การฝึกอบรมอาชีพ และการศึกษาการเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบ และการเข้าถึงสิ่งจำเป็นพื้นฐาน	กลุ่มผู้มีบัตรฯ ที่แสดงความประสงค์จะพัฒนาตนเองในแบบประเมินและเมนูการพัฒนา รายบุคคล	- ผู้มีบัตรฯ ที่มีรายได้ไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ บาท ในปี ๒๕๕๙ จะได้รับวงเงินเพิ่มเติมจำนวน ๒๐๐ บาท/คน/เดือน - ผู้มีบัตรฯ ที่มีรายได้สูงกว่า ๓๐,๐๐๐ บาท ในปี ๒๕๕๙ จะได้รับวงเงินเพิ่มเติมจำนวน ๑๐๐ บาท/คน/เดือน	เพิ่มวงเงินสิทธิค่าซื้อสินค้าอุปโภคบริโภคที่จำเป็นในร้านธงฟ้าและโอนเงินเข้าบัตรฯ ในช่อง e-Money	มติ ครม. เห็นชอบเมื่อวันที่ ๙ ม.ค. ๒๕๖๑
๒.๒ มาตรการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีบัตรฯ ระยะที่ ๒ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒					
มาตรการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีบัตรฯ ระยะที่ ๒	เพื่อให้การสนับสนุนและส่งเสริมโอกาสในการพัฒนาตนเองของผู้มีบัตรฯ เป็นไปอย่างต่อเนื่องและก่อให้เกิดความยั่งยืนในการประกอบอาชีพ และการมีรายได้ของผู้มีบัตรฯ	๑. ผู้เข้าร่วมมาตรการฯ ที่ยังไม่ได้รับการพัฒนา ๒. ผู้ที่ผ่านการพัฒนาแล้วแต่ยังมีรายได้ไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ บาท/ปี	- ผู้มีบัตรฯ ที่มีรายได้ไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ บาท ในปี ๒๕๕๙ จะได้รับวงเงินเพิ่มเติมจำนวน ๒๐๐ บาท/คน/เดือน - ผู้มีบัตรฯ ที่มีรายได้สูงกว่า ๓๐,๐๐๐ บาท ในปี ๒๕๕๙ จะได้รับวงเงินเพิ่มเติมจำนวน ๑๐๐ บาท/คน/เดือน	โอนเงินเข้าบัตรฯ ในช่อง e-Money ตั้งแต่ ม.ค. - มิ.ย. ๒๕๖๒	มติ ครม. รับทราบและเห็นชอบ เมื่อวันที่ ๑๕ ม.ค. ๒๕๖๒

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

๒.๕ มาตรการให้ความช่วยเหลือผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ กองทุนฯ ได้มีจัดสรรสวัสดิการในการบรรเทาภาระค่าครองชีพผ่านบัตรฯ โดยมีมาตรการให้ความช่วยเหลือผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐต่าง ๆ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

๒.๕.๑ มาตรการให้ความช่วยเหลือผ่านบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๐ ได้เห็นชอบในหลักการแนวทางการจัดประชารัฐสวัสดิการ การให้ความช่วยเหลือผ่านบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ซึ่งประกอบด้วย

(๑) วงเงินค่าซื้อสินค้าอุปโภคบริโภคที่จำเป็น สินค้าเพื่อการศึกษาและวัตถุดิบเพื่อเกษตรกรรมจากร้านธงฟ้าราคาประหยัดพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่นและร้านอื่นๆ ตามที่กระทรวงพาณิชย์กำหนด โดยให้วงเงิน ๒๐๐ บาทต่อคนต่อเดือน สำหรับผู้มีสิทธิที่มีรายได้เกินกว่า ๓๐,๐๐๐ บาท แต่ไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท/ปี และวงเงิน ๓๐๐ บาท/คน/เดือน สำหรับผู้มีสิทธิที่มีรายได้ไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ บาท/ปี

(๒) วงเงินส่วนลดค่าซื้อก๊าซหุงต้มจากร้านค้าตามที่กระทรวงพลังงานกำหนด จำนวน ๔๕ บาทต่อคนต่อ ๓ เดือน

(๓) วงเงินค่าโดยสารรถเมล์และรถไฟฟ้า จำนวน ๕๐๐ บาทต่อคนต่อเดือน

(๔) วงเงินค่าโดยสารรถบริษัท ขนส่ง จำกัด (บขส.) จำนวน ๕๐๐ บาทต่อคนต่อเดือน

(๕) วงเงินค่าโดยสารรถไฟ จำนวน ๕๐๐ บาทต่อคนต่อเดือน

๒.๕.๒ การขยายมาตรการบรรเทาภาระค่าไฟฟ้าและค่าน้ำประปา ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ เพื่อบรรเทาภาระค่าใช้จ่ายด้านสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน ได้แก่ ค่าไฟฟ้าและค่าน้ำประปามีข้อกำหนด ดังนี้ (๑) กรณีค่าไฟฟ้า ให้ใช้ไฟฟ้าในวงเงิน ๒๓๐ บาทต่อครัวเรือนต่อเดือน (๒) กรณีค่าน้ำประปาให้ใช้น้ำประปาในวงเงิน ๑๐๐ บาท ต่อครัวเรือนต่อเดือน ทั้งนี้ มีผลตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๖๒ ถึงเดือนกันยายน ๒๕๖๓ (ระยะเวลา ๑๒ เดือน) โดยกรมบัญชีกลางจะโอนเงินชดเชยค่าไฟฟ้าและน้ำประปาเข้ากระเป๋าเงินอิเล็กทรอนิกส์ (e-Money) ตามจำนวนที่ผู้มีสิทธิได้ชำระไว้ตามจริง

รายละเอียดการดำเนินการ ค่าไฟฟ้า ผู้มีสิทธิในบัตรสวัสดิการแห่งรัฐที่ใช้สิทธิจากมาตรการค่าไฟฟ้าฟรี (ใช้ไฟฟ้าไม่เกิน ๕๐ หน่วย/เดือน ติดต่อกันเป็นระยะเวลา ๓ เดือน) ให้ใช้สิทธิค่าไฟฟ้าฟรีตามมาตรการเดิมที่มีอยู่ในปัจจุบัน หากใช้ไฟฟ้าเกิน ๕๐ หน่วย/เดือน ให้ใช้สิทธิตามวงเงินในมาตรการนี้ ซึ่งต้องใช้ไฟฟ้าไม่เกิน ๒๓๐ บาท/ครัวเรือน/เดือน หากใช้ไฟฟ้าเกินวงเงินที่กำหนด ผู้มีสิทธิต้องเป็นผู้รับภาระค่าไฟฟ้าทั้งหมด (มาตรการนี้ใช้สิทธิได้เฉพาะค่าไฟฟ้าของการไฟฟ้านครหลวง การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค และกิจการไฟฟ้าสวัสดิการสัมปทานกองทัพเรือ) ค่าน้ำประปา ผู้มีสิทธิในบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ จะได้รับสิทธิช่วยเหลือ ค่าน้ำประปาไม่เกิน ๑๐๐ บาท/ครัวเรือน/เดือน หากใช้น้ำประปาเกินวงเงินที่กำหนด ผู้มีสิทธิต้องเป็นผู้รับภาระค่าน้ำประปาทั้งหมด (มาตรการนี้ใช้สิทธิได้เฉพาะ ค่าน้ำประปาของการประปานครหลวง และการประปาส่วนภูมิภาค) สำหรับการนำสิทธิตามมาตรการนี้ ผู้มีสิทธิจะต้องชำระเงินค่าไฟฟ้าและค่าน้ำประปาไปก่อน ตามใบแจ้งหนี้ประจำเดือนที่การไฟฟ้านครหลวงและการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค การประปานครหลวงและการประปาส่วนภูมิภาค และกิจการไฟฟ้าสวัสดิการสัมปทานกองทัพเรือ

๒.๕.๓ การขยายมาตรการชดเชยเงินให้แก่ผู้มีรายได้น้อยผ่านบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ โดยใช้ข้อมูลจากจำนวนภาษีมูลค่าเพิ่มที่ผู้มีรายได้น้อยได้ชำระ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ เพื่อช่วยลดภาระภาษีมูลค่าเพิ่มให้แก่ผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ และเป็นการสนับสนุนให้มีจำนวนผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มเพิ่มขึ้น และส่งเสริมการเข้าสู่สังคมไร้เงินสด โดยใช้ข้อมูลจากจำนวนภาษีมูลค่าเพิ่มที่ผู้มีรายได้น้อยได้ชำระราคาสินค้าและบริการจากร้านธงฟ้าประชารัฐ หรือร้านค้าเอกชนอื่นที่จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม

ผ่านเครื่องรับชำระเงินอิเล็กทรอนิกส์ (เครื่อง EDC) ที่มีการเชื่อมต่อระบบที่ช่วยเก็บบันทึกการขาย รายละเอียดสินค้า จำนวนยอดขาย และพิมพ์ใบกำกับภาษี (Point of Sale : POS) เพื่อนำข้อมูลมาประมวลผลคัดแยกจำนวนภาษีมูลค่าเพิ่ม ร้อยละ ๗ ออกจากราคาสินค้าและบริการที่ผู้มีรายได้น้อยได้ชำระผ่านบัตรสวัสดิการแห่งรัฐไปจริงในแต่ละเดือน และกรมบัญชีกลางจะนำเงินร้อยละ ๕ มาจ่ายชดเชยโดยเข้ากระเป๋าเงินอิเล็กทรอนิกส์ (e-Money) ให้กับผู้มีสิทธิ ในวงเงินไม่เกินจำนวน ๕๐๐ บาทต่อคนต่อเดือน ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๒ ถึงกันยายน ๒๕๖๓ (ระยะเวลา ๑๑ เดือน)

๒.๖ ผลการดำเนินงานของกองทุนประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

ผลการดำเนินงานของกองทุนประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม (กองทุนฯ) ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓ เพื่อบรรเทาภาระค่าครองชีพ ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในครัวเรือน ค่าใช้จ่ายเดินทาง และค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมในแต่ละช่วงเวลา เพื่อบรรเทาภาระค่าครองชีพให้กับผู้มีบัตรฯ ดังนี้

๒.๖.๑ สวัสดิการที่ไม่ได้กำหนดระยะเวลา โดยมีรายละเอียดสวัสดิการ และงบประมาณที่ใช้จัดสรรสวัสดิการ ดังนี้

ตารางที่ ๓: รายละเอียดสวัสดิการที่ไม่ได้กำหนดระยะเวลาและงบประมาณที่ใช้จัดสรรสวัสดิการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

ที่	สวัสดิการ	จำนวนคน (คน) ^๑	จำนวนเงิน (บาท) ^๒
๑	วงเงินค่าซื้อสินค้าอุปโภคบริโภค	๑๓,๗๐๘,๒๓๓	๔๔,๘๗๑,๔๔๖,๗๒๑.๘๒
๒	วงเงินส่วนลดค่าซื้อก๊าซหุงต้ม	๗๔๕,๓๗๒	๔๐๒,๓๐๙,๕๙๓.๖๔
๓	วงเงินค่าโดยสารรถเมล์และรถไฟฟ้า	๑๘๒,๘๒๗	๓๓๙,๑๐๔,๑๕๑.๑๕
๔	วงเงินค่าโดยสารรถบริษัทขนส่ง จำกัด (บขส.)	๒๘,๔๑๑	๑๒๗,๓๐๙,๓๐๐.๒๐
๕	วงเงินค่าโดยสารรถไฟ	๙๐,๖๔๕	๒๒๗,๒๑๙,๗๖๕.๐๒
รวม			๔๕,๙๖๗,๓๘๙,๕๓๑.๘๓

ที่มา : กรมบัญชีกลาง ข้อมูล ณ วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

หมายเหตุ : ๑. จำนวนคนที่ใช้สิทธิสวัสดิการ เป็นค่าเฉลี่ย ตามช่วงเวลาแต่ละมาตรการ

๒. งบประมาณที่ใช้สิทธิสวัสดิการ เป็นยอดสะสม ตั้งแต่วันที่ ๑ ต.ค. ๖๒ ถึง ๓๐ ก.ย. ๖๓

๒.๖.๒ สวัสดิการที่กำหนดระยะเวลา โดยมีรายละเอียดสวัสดิการ และงบประมาณที่ใช้จัดสรรสวัสดิการ
ดังนี้

ตารางที่ ๔: รายละเอียดสวัสดิการที่กำหนดระยะเวลา และงบประมาณที่ใช้จัดสรรสวัสดิการในปีงบประมาณ พ.ศ.
๒๕๖๓

ที่	สวัสดิการ	จำนวนคน (คน) ^๑	จำนวนเงิน (บาท) ^๒
๑	มาตรการพัฒนาคุณภาพชีวิต ผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ (ระยะที่ ๑ - ๒)	๒๓๖	๓๑,๕๐๐.๐๐
๒	มาตรการสนับสนุนค่าใช้จ่ายช่วงปลายปี ให้แก่ผู้ถือบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ	๕๗	๒๘,๕๐๐.๐๐
๓	มาตรการช่วยเหลือค่าเดินทาง ไปรับการรักษาพยาบาลและค่าใช้จ่ายอื่น	๘	๘,๐๐๐.๐๐
๔	มาตรการช่วยเหลือค่าเช่าบ้าน สำหรับผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อย	๑	๕๐๐.๐๐
๕	มาตรการบรรเทาภาระค่าไฟฟ้า	๓๑๑,๘๙๘	๕๒๔,๕๒๓,๐๔๗.๕๐
๖	มาตรการบรรเทาภาระค่าน้ำประปา	๓๕,๙๑๘	๑๔๑,๕๑๔,๑๘๑.๓๖
๗	มาตรการชดเชยเงินให้แก่ผู้มีรายได้น้อย ผ่านบัตรสวัสดิการแห่งรัฐโดยใช้ข้อมูลจาก จำนวนภาษีมูลค่าเพิ่มฯ (ระยะที่ ๑ - ๒)	๖๔๓,๕๑๒	๗๙,๒๙๙,๙๐๒.๕๑
๘	มาตรการเพิ่มเบี้ยคนพิการ	๔๑	๘,๒๐๐.๐๐
๙	มาตรการบรรเทาภาระค่าครองชีพให้แก่เกษตรกร	๒๓	๒๓,๐๐๐.๐๐
๑๐	มาตรการบรรเทาภาระค่าใช้จ่าย ของพ่อแม่ช่วงเปิดปีการศึกษา	๒๐	๑๐,๐๐๐.๐๐
๑๑	มาตรการพุงการบริโภคของ ผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ	๒๐๒	๒๐๒,๐๐๐.๐๐
๑๒	มาตรการมอบเงินช่วยเหลือสำหรับผู้สูงอายุ	๔๕	๒๒,๕๐๐.๐๐

ตารางที่ ๔: รายละเอียดสวัสดิการที่กำหนดระยะเวลา และงบประมาณที่ใช้จัดสรรสวัสดิการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ (ต่อ)

ที่	สวัสดิการ	จำนวนคน (คน) ^๑	จำนวนเงิน (บาท) ^๒
๑๓	มาตรการช่วยเหลือการเลี้ยงดูบุตร	๑๑	๖,๓๐๐.๐๐
๑๔	การปรับการเติมเงินรายเดือน วงเงินค่าซื้อสินค้าอุปโภคบริโภค	๓๘๐	๕๐,๕๐๐.๐๐
รวม			๕๖,๘๐๐.๐๐

ที่มา : กรมบัญชีกลาง ข้อมูล ณ วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

หมายเหตุ : ๑. จำนวนคนที่ใช้สิทธิสวัสดิการ เป็นค่าเฉลี่ย ตามช่วงเวลาแต่ละมาตรการ

๒. งบประมาณที่ใช้สิทธิสวัสดิการ เป็นยอดสะสม ตั้งแต่วันที่ ๑ ต.ค. ๖๒ ถึง ๓๐ ก.ย. ๖๓

การใช้จ่ายเงินกองทุนฯ สำหรับการจัดสรรสวัสดิการให้แก่ผู้มีบัตรฯ รวมทั้งสิ้น (๒.๖.๑ + ๒.๖.๒)
๕๖,๘๐๐.๐๐ บาท

ร่งฟ้าประชา

ลดค่าครองชีพประช

๓

**ผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพ
การใช้จ่ายของ
กองทุนประชารัฐสวัสดิการ
เพื่อเศรษฐกิจฐานราก
และสังคม**

๓. ผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพการใช้จ่ายของกองทุนประชารัฐสวัสดิการ เพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม

การดำเนินการจัดประชารัฐ มีผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพการใช้จ่ายของกองทุนฯ ดังนี้

๓.๑ ผลต่อประสิทธิภาพในการจัดสรรสวัสดิการ

๓.๑.๑ โครงการฯ มีเกณฑ์ในการคัดกรองผู้ที่ควรจะได้รับสิทธิ ได้แก่ มีรายได้ มีทรัพย์สินทางการเงิน และมีอสังหาริมทรัพย์ไม่เกินเกณฑ์ที่กำหนด จึงทำให้ผู้ที่ผ่านเกณฑ์ดังกล่าวเป็นผู้มีรายได้น้อยตัวจริงและสมควรได้รับการช่วยเหลือเป็นพิเศษจากภาครัฐ ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น ๑๔.๖ ล้านคน (๑๓.๘ ล้านคน ณ เดือนกันยายน ๒๕๖๓) ทำให้ภาครัฐประหยัดงบประมาณในการจัดสรรสวัสดิการ เมื่อเปรียบเทียบกับการจัดสรรสวัสดิการให้แก่ผู้ลงทะเบียนทุกคนที่เข้ามาลงทะเบียนตามโครงการฯ และแสดงตนว่าเป็นผู้มีรายได้น้อยตามคุณสมบัติกระทรวงการคลัง (Self-declared) ทำให้การบรรเทาภาระค่าครองชีพ และการดำเนินมาตรการฯ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและตรงกลุ่มเป้าหมาย

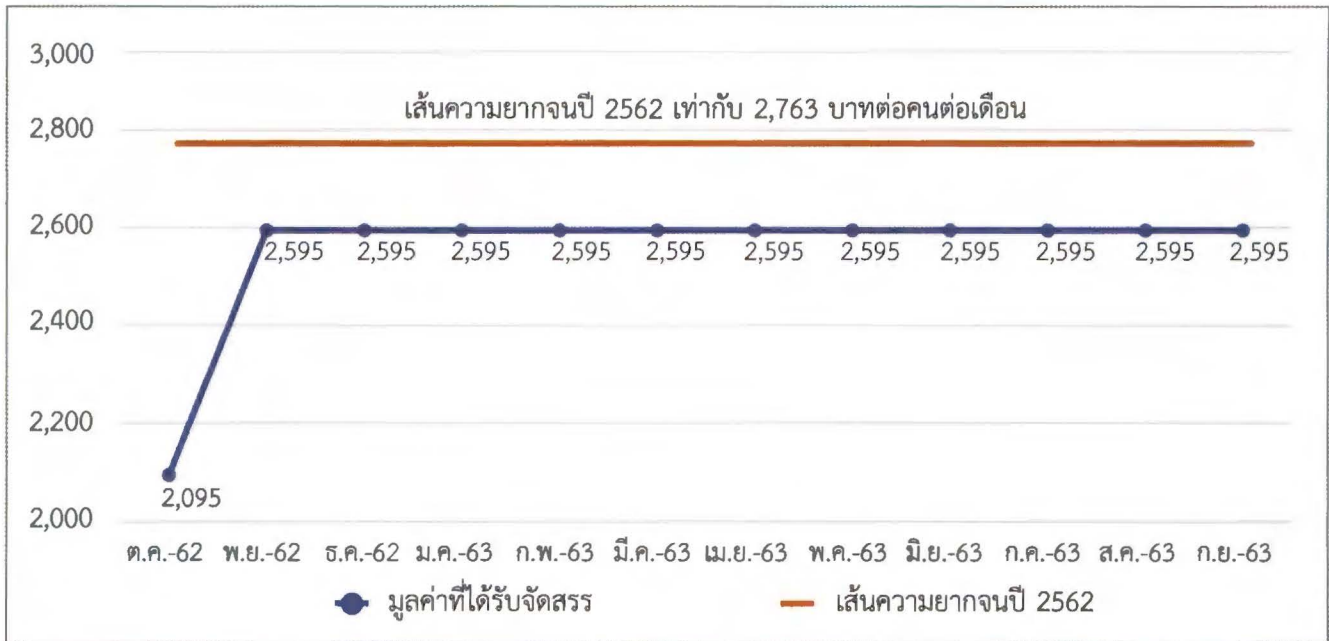
๓.๑.๒ รัฐบาลได้ดำเนินการจัดสรรสวัสดิการผ่านบัตรฯ อย่างรัดกุม โปร่งใส ตรวจสอบได้ เนื่องจากเป็นการเติมวงเงินในบัตรฯ โดยไม่ใช้เงินสด ไม่ผ่านคนกลาง มีวงเงินสมำเสมอ และเข้าตรงเวลาทุกเดือน ซึ่งผู้มีบัตรฯ จะต้องนำไปใช้จ่ายยังร้านค้าที่กำหนด (ร้านธงฟ้าราคาประหยัดพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่น จำนวนประมาณ ๙๒,๐๒๘ ร้านค้าทั่วประเทศ ณ เดือนกันยายน ๒๕๖๓ ร้านก๊าซหุงต้มที่กระทรวงพลังงานกำหนด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น บริษัท ขนส่ง จำกัด การรถไฟแห่งประเทศไทย เป็นต้น) เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้มีบัตรฯ ๑๔.๖ ล้านคน ทำให้เงินที่ภาครัฐใช้จัดสรรสวัสดิการกว่า ๔๖,๗๖๐.๓๒ ล้านบาท ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ไม่รั่วไหล ถึงมือประชาชนอย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วย และใช้จ่ายเป็นไปตามวัตถุประสงค์

๓.๒ ผลต่อความยากจน

การจัดสรรสวัสดิการผ่านบัตรฯ ช่วยลดความยากจน ลดความเหลื่อมล้ำในสังคม ซึ่งจากข้อมูลสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) เส้นความยากจนของประเทศไทย ในปี ๒๕๖๒ อยู่ที่ ๒,๗๖๓ บาทต่อคนต่อเดือน ในขณะที่มูลค่าเฉลี่ยของสวัสดิการที่จัดสรรให้ผ่านบัตรฯ ได้แก่ ค่าซื้อสินค้าอุปโภคบริโภค ค่าซื้อก๊าซหุงต้ม ค่าโดยสารรถเมล์และรถไฟฟ้า ค่าโดยสารรถ บขส. ค่าโดยสารรถไฟ ค่าไฟฟ้า ค่าน้ำประปา และมาตรการชดเชยเงินฯ อยู่ที่ ๒,๕๕๓.๓๓ บาทต่อคนต่อเดือน (แผนภาพที่ ๓) โดยถือเป็นการช่วยค่าใช้จ่ายของบุคคลในการได้มาซึ่งอาหารและสินค้าอุปโภคที่จำเป็นพื้นฐานขั้นต่ำของการดำรงชีพของประชาชน

แผนภาพที่ ๓: มูลค่าของสวัสดิการที่จัดสรรให้ผ่านบัตรฯ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

(หน่วย: บาท/คน/เดือน)

ที่มา: กรมบัญชีกลาง ข้อมูล ณ เดือนกันยายน ๒๕๖๓ จัดทำโดยสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

โดยจากรายงานการวิเคราะห์สถานการณ์ความยากจนและความเหลื่อมล้ำของประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งจัดทำโดย สศช. พบว่า ในปี ๒๕๖๒ มีจำนวนคนจน (รายได้ต่ำกว่า ๓๐,๐๐๐ ต่อคนต่อปี) ในประเทศไทย เหลืออยู่เพียง ๔.๓ ล้านคน ลดลงจาก ๖.๗ ล้านคน ในปี ๒๕๖๑ หรือลดลงร้อยละ ๓๕.๓ และถือเป็นตัวเลขที่น้อยที่สุดตั้งแต่มีการสำรวจมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๑ ดังมีรายละเอียดปรากฏตามแผนภาพที่ ๔ ซึ่ง สศช. ได้ระบุสาเหตุของการที่จำนวนคนจนได้ลดลงอย่างมีนัยสำคัญนั้นมาจากโครงการบัตรฯ ที่ส่งผลให้คนจนมีรายได้เพิ่มขึ้นในอัตราที่สูงกว่าค่าเฉลี่ย โดยเป็นการสะท้อนให้เห็นว่า การดำเนินการบรรเทาปัญหาความยากจนผ่านบัตรฯ นั้น สามารถทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะเป็นการแก้ไขปัญหอย่างตรงจุด ตรงกลุ่มเป้าหมายที่เป็นผู้มีรายได้น้อยอย่างแท้จริง รวมถึงสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และนโยบายรัฐบาลที่แถลงต่อรัฐสภา

แผนภาพที่ ๔: เส้นความยากจน สัดส่วนคนจน และจำนวนคนจน ปี พ.ศ. ๒๕๓๑ - ๒๕๖๒

เส้นความยากจน สัดส่วนคนจน และจำนวนคนจน ปี 2531 - 2562

ที่มา : ข้อมูลจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน สำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมวลผลโดยกองพัฒนาข้อมูลและตัวชี้วัดสังคม สศช.

ที่มา: ข้อมูลจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน สำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมวลผลโดย กองพัฒนาข้อมูลและตัวชี้วัดสังคม สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

เมื่อพิจารณาสถานการณ์ความยากจนในรายละเอียดเป็นระดับจังหวัด พบว่าในระดับจังหวัด กลับมีสภาพปัญหาที่เป็นแบบเรื้อรังกล่าวคือในช่วง ๑๐ ปีที่ผ่านมา แม้ว่าสัดส่วนคนจนต่อประชากรทั้งจังหวัด จะมีแนวโน้มที่ดีขึ้นเรื่อยๆ โดยจังหวัดที่มีสัดส่วนคนจนสูงที่สุด ๑๐ อันดับแรก ส่วนใหญ่เป็นจังหวัดเดิม เช่น ปัตตานี แม่ฮ่องสอน นราธิวาส ตาก ศรีสะเกษ กาฬสินธุ์ เป็นต้น ดังที่แสดงให้เห็นในแผนภาพที่ ๕ สะท้อนว่า ปัญหาความยากจนนั้นอยู่ในระดับจังหวัด ดังนั้น มาตรการการแก้ไขปัญหาความยากจนให้ยั่งยืนนั้น จึงจำเป็นต้องมีการช่วยเหลือที่ลงให้ลึกถึงระดับจังหวัด และมาตรการดังกล่าวจะต้องวางเป้าหมาย และกำหนดกลุ่มเป้าหมาย ที่ชัดเจนที่จะกำจัดปัญหาความยากจนเรื้อรังในจังหวัดนั้น ๆ โดยโครงการบัตรฯ นับเป็นหนึ่งในมาตรการที่สามารถ กำหนดและเจาะจงกลุ่มเป้าหมายที่มีรายได้น้อยภายในจังหวัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับภาพใหญ่ ของประเทศ โดยจากตารางที่ ๕ พบว่าสัดส่วนผู้ได้รับบัตรฯ ต่อประชากรในจังหวัด สอดคล้องกับสัดส่วนคนจน ของรายงานการวิเคราะห์ของ สศช. ซึ่งหมายความว่าบัตรฯ สามารถจัดการและแก้ไขปัญหาความยากจนได้ อย่างตรงจุด ตรงเป้าหมาย และมีส่วนช่วยให้จำนวนคนจนในจังหวัดที่มีปัญหาด้านความยากจนเรื้อรังนั้นลดลง อย่างเห็นได้ชัด ดังนั้น ความก้าวหน้านี้จึงสะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพของบัตรฯ ในการแก้ไขปัญหาความยากจน อย่างมีระบบ

แผนภาพที่ ๕: รายชื่อจังหวัดที่ติดอันดับ ๑๐ จังหวัดที่มีสัดส่วนคนจนต่อประชากรในจังหวัด สูงที่สุด หรือมีความยากจนหนาแน่นสูงที่สุดในช่วงปี ๒๕๔๓ - ๒๕๖๒

(หน่วย: ร้อยละ)

ปี พ.ศ.	ลำดับ1	ลำดับ2	ลำดับ3	ลำดับ4	ลำดับ5	ลำดับ6	ลำดับ7	ลำดับ8	ลำดับ9	ลำดับ10
2562	ปัตตานี (29.72)	นราธิวาส (25.53)	แม่ฮ่องสอน (25.26)	ตาก (21.13)	กาฬสินธุ์ (20.21)	สระแก้ว (18.74)	พัทลุง (18.67)	ชัยนาท (17.89)	อำนาจเจริญ (17.32)	ระนอง (16.43)
2561	แม่ฮ่องสอน (49.13)	ปัตตานี (39.27)	กาฬสินธุ์ (31.26)	นราธิวาส (30.10)	ตาก (28.97)	ชัยนาท (27.72)	สระแก้ว (26.68)	พัทลุง (24.93)	อำนาจเจริญ (23.55)	อำนาจทอง (23.40)
2560	ปัตตานี (34.20)	นราธิวาส (34.17)	แม่ฮ่องสอน (33.33)	กาฬสินธุ์ (32.96)	นครพนม (27.78)	ตาก (27.18)	ชัยนาท (26.21)	บุรีรัมย์ (20.99)	สระแก้ว (19.03)	พัทลุง (18.67)
2559	แม่ฮ่องสอน (39.21)	นราธิวาส (37.30)	ปัตตานี (35.98)	กาฬสินธุ์ (31.99)	นครพนม (30.24)	ชัยนาท (28.34)	ตาก (27.54)	บุรีรัมย์ (24.32)	อำนาจเจริญ (24.00)	น่าน (22.73)
2558	ปัตตานี (34.91)	แม่ฮ่องสอน (32.19)	ตาก (24.48)	บุรีรัมย์ (23.34)	ยะลา (21.34)	น่าน (21.01)	ชัยนาท (19.64)	นราธิวาส (19.50)	กาฬสินธุ์ (17.78)	กาญจนบุรี (17.63)
2557	แม่ฮ่องสอน (46.08)	นราธิวาส (45.13)	กาฬสินธุ์ (42.67)	ปัตตานี (39.15)	บุรีรัมย์ (39.13)	ตาก (36.53)	ยะลา (32.83)	น่าน (28.80)	เชียงใหม่ (26.83)	นครพนม (24.89)
2556	แม่ฮ่องสอน (65.16)	ปัตตานี (37.44)	นราธิวาส (35.31)	ตาก (34.00)	นครพนม (31.13)	กาฬสินธุ์ (31.03)	มุกดาหาร (29.26)	หนองบัวลำภู (27.38)	บุรีรัมย์ (25.35)	อุบลราชธานี (24.25)
2555	แม่ฮ่องสอน (63.17)	ปัตตานี (46.80)	นราธิวาส (42.73)	กาฬสินธุ์ (39.80)	ศรีสะเกษ (36.07)	ตาก (35.93)	นครพนม (35.28)	สกลนคร (34.25)	บุรีรัมย์ (31.61)	มุกดาหาร (30.80)
2554	แม่ฮ่องสอน (58.85)	ตาก (43.50)	ศรีสะเกษ (35.89)	บุรีรัมย์ (33.67)	ปัตตานี (33.39)	ยโสธร (32.45)	กาญจนบุรี (32.19)	นครพนม (32.11)	ราชบุรี (30.10)	กาฬสินธุ์ (28.55)
2553	แม่ฮ่องสอน (70.39)	ศรีสะเกษ (55.79)	ปัตตานี (54.35)	กาฬสินธุ์ (51.64)	นครพนม (46.41)	ตาก (45.87)	สระแก้ว (40.70)	นราธิวาส (35.28)	บุรีรัมย์ (32.82)	อุดรธานี (30.69)
2552	แม่ฮ่องสอน (74.39)	ศรีสะเกษ (58.73)	นราธิวาส (54.94)	กาฬสินธุ์ (51.18)	ปัตตานี (49.65)	บุรีรัมย์ (47.18)	สระแก้ว (41.73)	ยะลา (38.66)	ตาก (37.61)	นครพนม (37.06)
2551	แม่ฮ่องสอน (70.39)	กาฬสินธุ์ (57.00)	ศรีสะเกษ (54.87)	ปัตตานี (51.07)	สระแก้ว (46.25)	บุรีรัมย์ (42.84)	นครพนม (40.82)	นราธิวาส (40.13)	ตาก (39.70)	ชัยภูมิ (39.63)
2550	แม่ฮ่องสอน (74.40)	นราธิวาส (53.40)	ศรีสะเกษ (48.93)	สระแก้ว (48.22)	บุรีรัมย์ (47.29)	ปัตตานี (44.99)	สุโขทัย (41.53)	กาฬสินธุ์ (40.23)	ชัยภูมิ (39.74)	ตาก (37.08)
2549	แม่ฮ่องสอน (69.55)	นราธิวาส (66.20)	สระแก้ว (56.26)	บุรีรัมย์ (54.53)	อุบลราชธานี (49.29)	ปัตตานี (43.38)	ศรีสะเกษ (43.19)	ชัยภูมิ (42.39)	กาฬสินธุ์ (40.79)	นครพนม (36.73)
2547	สระแก้ว (68.80)	แม่ฮ่องสอน (59.47)	หนองบัวลำภู (53.92)	ตาก (51.67)	ชัยภูมิ (51.62)	สุรินทร์ (51.44)	ปัตตานี (49.36)	บุรีรัมย์ (49.26)	สกลนคร (48.04)	กาฬสินธุ์ (47.74)
2545	สระแก้ว (69.72)	นราธิวาส (67.61)	อุทัยธานี (63.06)	หนองบัวลำภู (62.75)	ตาก (62.67)	ศรีสะเกษ (62.54)	สุรินทร์ (60.48)	เพชรบูรณ์ (57.54)	แม่ฮ่องสอน (56.74)	ลำปาง (56.55)
2543	อุบลราชธานี (81.58)	หนองบัวลำภู (76.50)	สุรินทร์ (73.75)	นราธิวาส (73.30)	แม่ฮ่องสอน (72.83)	ยโสธร (70.22)	สระแก้ว (69.50)	เพชรบูรณ์ (69.00)	สุพรรณบุรี (68.92)	นครพนม (67.08)

ที่มา: ข้อมูลจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน สำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมวลผลโดย กองพัฒนาข้อมูลและตัวชี้วัดสังคม สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ตารางที่ ๕: รายชื่อจังหวัดที่ติดอันดับ ๑๐ จังหวัดที่มีสัดส่วนผู้ถือบัตรสวัสดิการแห่งรัฐต่อประชากรในจังหวัด สูงที่สุด

(หน่วย: ร้อยละ)

ลำดับ	ลำดับ ๑	ลำดับ ๒	ลำดับ ๓	ลำดับ ๔	ลำดับ ๕	ลำดับ ๖	ลำดับ ๗	ลำดับ ๘	ลำดับ ๙	ลำดับ ๑๐
จังหวัด (สัดส่วน)	น่าน (๓๙.๗๙)	ศรีสะเกษ (๓๔.๑๑)	เลย (๓๔.๐๙)	พะเยา (๓๓.๗๓)	นราธิวาส (๓๓.๐๖)	แพร่ (๓๒.๗๓)	แม่ฮ่องสอน (๓๒.๓๔)	ลำปาง (๓๑.๖๗)	กาฬสินธุ์ (๓๑.๖๕)	ร้อยเอ็ด (๓๑.๐๔)

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ข้อมูล ปี ๒๕๖๑

๓.๓ ผลต่อระบบเศรษฐกิจไทย

การเบิกจ่ายงบประมาณของกองทุนฯ ผ่านมาตรการต่างๆ ในบัตรฯ นอกจากจะเป็นส่วนสำคัญในด้านการลดความยากจนได้แล้ว ยังเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้เกิดการพัฒนาศรษฐกิจมหภาคของประเทศไทย เกิดการไหลเวียนของเงินเข้าไปในระบบเศรษฐกิจ กระจายรายได้เข้าสู่ประชาชนและเศรษฐกิจฐานราก และช่วยพยุงเศรษฐกิจจากการที่ประเทศไทยได้รับผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจต่าง ๆ โดยเฉพาะจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19)

ในระดับเศรษฐกิจมหภาคในภาพรวม การเบิกจ่ายของกองทุนฯ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ สามารถเบิกจ่ายได้ทั้งสิ้น ๔๖,๗๖๐.๓๒ ล้านบาท โดยแบ่งเป็นการเบิกจ่ายสำหรับวงเงินเพื่อการซื้อสินค้าอุปโภคบริโภค ก๊าซหุงต้ม ค่าโดยสารรถเมล์และรถไฟฟ้า ค่าโดยสารรถ บขส. และค่าโดยสารรถไฟ ซึ่งเป็นวงเงินที่ผู้มีบัตรฯ ไม่สามารถเก็บไว้ได้ ต้องใช้ให้หมดภายในเดือนนั้น และสำหรับเงินในช่อง e-Money ที่ผู้มีบัตรฯ สามารถกดออกมาเป็นเงินสด เพื่อนำไปใช้จ่ายหรือเก็บออมไว้ใช้จ่ายในกรณีฉุกเฉินได้ อย่างไรก็ตาม โดยทั่วไปผู้มีรายได้น้อยมักจะมีแนวโน้มของการนำเงินออกมาใช้จ่ายค่อนข้างมาก นั่นคือมีความโน้มเอียงในการบริโภคหน่วยท้ายสุด (ความโน้มเอียงฯ) (Marginal Propensity to Consume) ค่อนข้างสูง โดยมีการประมาณการว่าความโน้มเอียงฯ ของผู้มีบัตรฯ อยู่ระหว่าง ๐.๕ - ๐.๗ และเมื่อนำความโน้มเอียงฯ ดังกล่าวมาประเมินผลกระทบต่อเศรษฐกิจมหภาคโดยใช้วิธีการตัวทวีคูณแบบเคนส์ (Keynesian Multiplier) จะได้ว่า การใช้จ่ายของภาครัฐในระบบที่เพิ่มขึ้น ๑ ล้านบาท จะช่วยทำให้เกิดการไหลเวียนของเงินในระบบเศรษฐกิจเพิ่มขึ้นประมาณ ๒.๐ - ๓.๓ ล้านบาท ดังนั้น การเบิกจ่ายของกองทุนฯ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จึงมีส่วนช่วยการไหลเวียนของเงินเพิ่มขึ้นอีก ๙๓,๕๒๒ - ๑๕๔,๓๑๑ ล้านบาท และจากการประมาณการโดยใช้แบบจำลองเศรษฐกิจมหภาค พบว่าการใช้จ่ายผ่านบัตรฯ ช่วยทำให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริง (Real Gross Domestic Product: Real GDP) เพิ่มขึ้นร้อยละ ๐.๒ - ๐.๓ จากกรณีฐาน นอกจากนี้ การใช้จ่ายผ่านบัตรฯ ยังเป็นการกระจายรายได้เข้าสู่ชุมชน และเข้าสู่เศรษฐกิจฐานรากโดยตรงอีกทางหนึ่ง เพราะนอกจากการที่ผู้มีบัตรฯ จะได้รับประโยชน์โดยตรงจากการถือบัตรฯ แล้ว ผู้มีบัตรฯ จำเป็นจะต้องใช้วงเงินเพื่อซื้อสินค้าอุปโภคบริโภคจากร้านค้าธงฟ้าฯ ก๊าซหุงต้มกับร้านค้าที่กระทรวงพลังงานกำหนด ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นกลุ่มผู้ค้ารายย่อยที่มีความเกี่ยวข้องกับชุมชน จึงนับได้ว่าเป็นการกระจายรายได้เข้าสู่ร้านค้าชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากอย่างแท้จริง ซึ่งทำให้ผลประโยชน์ต่อด้านเศรษฐกิจมหภาคทวีความสำคัญมากยิ่งขึ้น

การเบิกจ่ายงบประมาณของกองทุนฯ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ยังมีส่วนช่วยในการพยุงเศรษฐกิจไม่ให้ชะลอลงไปมาก อันเนื่องมาจากเศรษฐกิจประเทศไทยได้รับผลกระทบเชิงลบจากหลากหลายปัจจัยทางเศรษฐกิจ ไม่ว่าจะเป็นสงครามการค้าในช่วงไตรมาสที่ ๑ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ต่อเนื่องมาถึงการแพร่ระบาดของ COVID-19 ในช่วงเดือนที่เหลือของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ และยาวนานจนถึงปัจจุบัน ทั้งนี้ ผลกระทบดังกล่าวไม่ได้กระทบต่อภาวะเศรษฐกิจมหภาคในภาพรวมเท่านั้น แต่ยังกระทบต่อภาวะการบริโภคของผู้มีบัตรฯ อีกด้วย การที่ผู้มีบัตรฯ ได้รับสวัสดิการที่ช่วยบรรเทาภาระค่าครองชีพผ่านบัตรฯ จึงช่วยให้ผู้มีบัตรฯ ผ่านพ้นวิกฤตไปได้ และเป็นส่วนสำคัญที่ช่วยบรรเทาภาระค่าครองชีพของผู้มีบัตรฯ พยุงการบริโภคและในขณะเดียวกันการออกมาตรการเหล่านี้ก็มีส่วนช่วยพยุงเศรษฐกิจประเทศไทยไม่ให้ชะลอลงไปมาก โดยเห็นได้จากตัวเลขการบริโภคภาคเอกชนที่แท้จริงนั้นขยายตัวสูงกว่าตัวเลขผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริงในทุกไตรมาสของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ดังแสดงในตารางที่ ๖

ตารางที่ ๖: เปรียบเทียบร้อยละของการเปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า ระหว่างการบริโภคภาคเอกชนที่แท้จริง กับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริง ตั้งแต่ไตรมาสที่ ๑ จนถึงไตรมาสที่ ๔ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

ร้อยละของ การเปลี่ยนแปลง เมื่อเทียบกับ ปีก่อนหน้า (%YoY)	ไตรมาสที่ ๑ ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ (ไตรมาสที่ ๔ ปี ๒๕๖๒)	ไตรมาสที่ ๒ ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ (ไตรมาสที่ ๑ ปี ๒๕๖๓)	ไตรมาสที่ ๓ ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ (ไตรมาสที่ ๒ ปี ๒๕๖๓)	ไตรมาสที่ ๔ ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ (ไตรมาสที่ ๓ ปี ๒๕๖๓)
การบริโภคภาค เอกชนที่แท้จริง	๔.๑	๒.๗	-๖.๘	-๐.๖
ผลิตภัณฑ์มวลรวม ภายในประเทศ ที่แท้จริง	๑.๕	-๒.๐	-๑๒.๑	-๖.๔

ที่มา: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

นอกจากจะเห็นผลสัมฤทธิ์ทางเศรษฐกิจผ่านตัวเลข Real GDP แล้ว หากพิจารณาเฉพาะการบริโภคภาคเอกชน ผ่านการใช้ดัชนีการอุปโภคบริโภคภาคเอกชนที่จัดทำโดยธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นตัวสะท้อนกิจกรรมทางเศรษฐกิจดังกล่าว จะพบว่าการใช้จ่ายผ่านบัตรเครดิตสะท้อนผ่านดัชนีการใช้จ่ายสินค้าไม่คงทนนั้นมีส่วนสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการขับเคลื่อนภาคการบริโภค และเป็นตัวพ่วงการบริโภคภาคเอกชนไม่ให้ชะลอตัวไปมากในช่วงที่ประเทศไทยได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 ซึ่งทำให้นักท่องเที่ยวต่างประเทศที่เป็นแรงขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศ ไม่สามารถเดินทางเข้ามายังประเทศไทยได้ และผลกระทบดังกล่าวได้สะท้อนผ่านดัชนีการใช้จ่ายภาคบริการที่หดตัวลงเป็นอย่างมาก ดังแสดงในตารางที่ ๗

ตารางที่ ๗: เปรียบเทียบร้อยละของการเปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้าระหว่างดัชนีการอุปโภคบริโภคภาคเอกชน ดัชนีการใช้จ่ายสินค้าไม่คงทน และดัชนีการใช้จ่ายภาคบริการตั้งแต่ไตรมาสที่ ๑ จนถึงไตรมาสที่ ๔ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

ร้อยละของ การเปลี่ยนแปลง เมื่อเทียบกับ ปีก่อนหน้า (%YoY)	ไตรมาสที่ ๑ ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ (ไตรมาสที่ ๔ ปี ๒๕๖๒)	ไตรมาสที่ ๒ ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ (ไตรมาสที่ ๑ ปี ๒๕๖๓)	ไตรมาสที่ ๓ ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ (ไตรมาสที่ ๒ ปี ๒๕๖๓)	ไตรมาสที่ ๔ ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ (ไตรมาสที่ ๓ ปี ๒๕๖๓)
ดัชนีการอุปโภค บริโภคภาคเอกชน	๐.๑๒	๑.๓๒	-๑๐.๔๖	-๐.๐๔
ดัชนีการใช้จ่ายสินค้า ไม่คงทน	๑.๑๑	๑.๑๖	-๖.๗๘	-๐.๑๗
ดัชนีการใช้จ่าย ภาคบริการ	๓.๑๘	-๙.๙๐	-๒๘.๑๐	-๒๓.๘๘

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

กล่าวโดยสรุป จะเห็นได้ว่าไม่เพียงแต่โครงการบัตรฯ จะบรรลุวัตถุประสงค์หลักในด้านการแก้ไขปัญหาความยากจนแบบเจาะจงกลุ่มเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพแล้ว ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ที่สะท้อนจากจำนวนคนจนในประเทศไทยลดลง แต่บัตรฯ ยังมีส่วนสำคัญที่ช่วยบรรเทาภาระค่าครองชีพและช่วยพยุงการบริโภคของผู้มีรายได้น้อยในยามเกิดวิกฤต ตลอดจนนำไปสู่การพยุงและกระตุ้นเศรษฐกิจในระดับมหภาค ในช่วงที่ประเทศได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 อย่างรุนแรง รวมทั้งมีส่วนที่ก่อให้เกิดการกระจายรายได้ภายในชุมชน กระตุ้นเศรษฐกิจฐานรากได้อย่างเป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพสูงอีกด้วย

๓.๔ ผลด้านอื่น ๆ นอกจากนี้ โครงการฯ ยังส่งผลประโยชน์ทางอ้อมที่ไม่สามารถประเมินค่าเป็นตัวเงินได้ ๔ ประการ ดังนี้

๓.๔.๑ ข้อมูลของผู้มีบัตรฯ จำนวน ๑๔.๖ ล้านคน เป็นฐานข้อมูลที่มีรายละเอียดที่ครบถ้วนและมีความสมบูรณ์มากที่สุดฐานหนึ่ง โดยครอบคลุมทั้งอายุ รายได้ อาชีพ ที่อยู่อาศัย และอื่นๆ ซึ่งสามารถประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจได้หลากหลาย อาทิ ปัญหาหนี้ครัวเรือน ปัญหาการออมภาคประชาชนฐานราก เป็นต้น รวมถึงทำให้รัฐบาลสามารถนำมาพัฒนาโครงการบูรณาการข้อมูลมหัต (Big Data) และแผนภาพสรุปข้อมูล (Visualization Dashboard) ผ่านการเชื่อมโยงกับฐานข้อมูลของหน่วยงานต่าง ๆ เช่น กรมการพัฒนาชุมชน กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ กรมกิจการเด็กและเยาวชน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นต้น เพื่อใช้วิเคราะห์เชิงลึก นำไปปรับปรุงนโยบายบรรเทาความยากจนและความเหลื่อมล้ำให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

๓.๔.๒ รัฐบาลสามารถนำพาประชาชน ๑๔.๖ ล้านคน ไปสู่สังคมดิจิทัล (Digital Society) และสังคมเศรษฐกิจที่ปราศจากเงินสด (Cashless Society) ได้แล้ว โดยผู้มีบัตรฯ สามารถใช้จ่ายโดยไม่ต้องพึ่งพาเงินสด

๓.๔.๓ ภาครัฐก้าวข้ามกำแพงของโลกดิจิทัล โดยการนำเทคโนโลยีด้านดิจิทัลมาช่วยในการดำเนินนโยบายและบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งหน่วยงานรับลงทะเบียนและหน่วยงานตรวจสอบ

๓.๔.๔ Big Data ที่ได้ถือเป็นเครื่องมือในการกำหนดกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการความช่วยเหลือได้เป็นรายจังหวัด รายอำเภอ รายตำบล และรายบุคคลในกลุ่มต่าง ๆ ซึ่งนำไปสู่การบูรณาการกับหน่วยงานส่วนกลางและในพื้นที่

**รายงานของผู้สอบบัญชี
และรายงานการเงิน**

รายงานของผู้สอบบัญชีและรายงานการเงิน
กองทุนประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓

รายงานของผู้สอบบัญชี

เสนอ ปลัดกระทรวงการคลัง

ความเห็นอย่างมีเงื่อนไข

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบรายงานการเงินของกองทุนประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม (กองทุน) ซึ่งประกอบด้วยงบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 30 กันยายน 2563 งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน และงบแสดงการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน และหมายเหตุประกอบงบการเงิน รวมถึงสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเห็นว่า ยกเว้นผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อตัวเลขเปรียบเทียบของเรื่องที่กำลังไว้ในวรรคเกณฑ์ในการแสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไข รายงานการเงินข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงินของกองทุน ณ วันที่ 30 กันยายน 2563 ผลการดำเนินงาน สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐที่กระทรวงการคลังกำหนด

เกณฑ์ในการแสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไข

ตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 9 ค่าใช้จ่ายจากการอุดหนุนสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2562 จำนวน 93,155,421,639.10 บาท เป็นค่าใช้จ่ายที่ยังไม่ได้รับการตรวจสอบข้อมูลการใช้จ่ายผ่านบัตรสวัสดิการแห่งรัฐจากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เนื่องจากไม่ได้รับอนุญาตให้เข้าถึงฐานข้อมูลเกี่ยวกับผู้ผ่านหลักเกณฑ์และมีสิทธิได้รับบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ และข้อมูลการใช้สิทธิในการใช้จ่ายผ่านบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ค่าใช้จ่ายจากการอุดหนุนดังกล่าวมีผลกระทบต่อการแสดงผลการดำเนินงาน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจึงไม่สามารถสรุปได้ว่าจำเป็นต้องปรับปรุงผลการดำเนินงานและกำไรสะสมต้นงวดสำหรับปีงบประมาณ 2563 หรือไม่ เพียงใด ความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต่อรายงานการเงินงวดปัจจุบันจึงมีเงื่อนไขในเรื่องนี้ เนื่องจากอาจมีผลกระทบต่อการเปรียบเทียบตัวเลขงวดปัจจุบันกับตัวเลขเปรียบเทียบ

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ปฏิบัติงานตรวจสอบตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินและมาตรฐานการสอบบัญชี ความรับผิดชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้กล่าวไว้ในวรรคความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบรายงานการเงินในรายงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีความเป็นอิสระจากกองทุนตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินที่กำหนดโดยคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินและข้อกำหนดจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่กำหนดโดยสภาวิชาชีพบัญชี ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบรายงานการเงิน และสำนักงาน

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

การตรวจเงินแผ่นดินได้ปฏิบัติตามความรับผิดชอบด้านจรรยาบรรณอื่น ๆ ซึ่งเป็นไปตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินและข้อกำหนดจรรยาบรรณเหล่านี้ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเชื่อว่าหลักฐานการสอบบัญชีที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้รับเพียงพอและเหมาะสม เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไขของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

เรื่องอื่น

ข้อมูลเปรียบเทียบในรายงานการเงินของกองทุนประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2562 เป็นข้อมูลที่ยังไม่ได้รับการตรวจสอบจากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ซึ่งการตรวจสอบรายงานการเงินในงวดนี้มีระยะเวลาที่เป็นไปตามข้อกำหนดในพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลัง พ.ศ. 2561 และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2561 ดังนั้น การตรวจสอบรายงานการเงินงวดนี้จึงใช้วิธีการตรวจสอบยอดยกมาของรายงานการเงินสำหรับปี 2563 เพื่อให้สามารถตรวจสอบและแสดงความเห็นต่อรายงานการเงินงวดนี้

ข้อมูลอื่น

ผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบต่อข้อมูลอื่น ข้อมูลอื่นประกอบด้วยข้อมูลซึ่งรวมอยู่ในรายงานประจำปีแต่ไม่รวมถึงรายงานการเงิน และรายงานของผู้สอบบัญชีที่อยู่ในรายงานประจำปีนั้น ซึ่งผู้บริหารจะจัดเตรียมรายงานประจำปีให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภายหลังวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีนี้

ความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต่อรายงานการเงิน ไม่ครอบคลุมถึงข้อมูลอื่นและสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินไม่ได้ให้ความเชื่อมั่นต่อข้อมูลอื่น

ความรับผิดชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบรายงานการเงิน คือ การอ่านและพิจารณาว่าข้อมูลอื่นมีความขัดแย้งที่มีสาระสำคัญกับรายงานการเงิน หรือกับความรู้ที่ได้รับจากการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน หรือปรากฏว่าข้อมูลอื่นมีการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่

เมื่อสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้อ่านรายงานประจำปี หากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินสรุปได้ว่าการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต้องสื่อสารเรื่องดังกล่าวกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแล

ความรับผิดชอบของผู้บริหารต่อรายงานการเงิน

ผู้บริหารมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำและนำเสนอรายงานการเงินเหล่านี้โดยถูกต้องตามที่ควรตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐที่กระทรวงการคลังกำหนด และรับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมภายในที่ผู้บริหารพิจารณาว่าจำเป็น เพื่อให้สามารถจัดทำรายงานการเงินที่ปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ในการจัดทำรายงานการเงิน ผู้บริหารรับผิดชอบในการประเมินความสามารถของกองทุน ในการดำเนินงานต่อเนื่อง เปิดเผยเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานต่อเนื่องตามความเหมาะสม และการใช้เกณฑ์ การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่อง เว้นแต่มีข้อกำหนดในกฎหมายหรือเป็นนโยบายรัฐบาลที่จะเลิก กองทุน หรือหยุดดำเนินงานหรือไม่สามารถดำเนินงานต่อเนื่องต่อไปได้

ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบรายงานการเงิน

การตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ความเชื่อมั่น อย่างสมเหตุสมผลว่า รายงานการเงินโดยรวมปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ หรือไม่ ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด และเสนอรายงานของผู้สอบบัญชีซึ่งรวมความเห็นของ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินรวมอยู่ด้วย ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลคือความเชื่อมั่นในระดับสูงแต่ไม่ได้ เป็นการรับประกันว่าการปฏิบัติงานตรวจสอบตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินและ มาตรฐานการสอบบัญชีจะสามารถตรวจพบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญที่มีอยู่ได้เสมอไป ข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอาจเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด และถือว่ามีสาระสำคัญเมื่อคาดการณ์ได้อย่าง สมเหตุสมผลว่ารายการที่ขัดต่อข้อเท็จจริงแต่ละรายการหรือทุกรายการรวมกันจะมีผลต่อการตัดสินใจ ทางเศรษฐกิจของผู้ใช้รายงานทางการเงินจากการใช้รายงานการเงินเหล่านี้

ในการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการ การตรวจเงินแผ่นดินและมาตรฐานการสอบบัญชี สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ใช้ดุลยพินิจและการสังเกต และสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพตลอดการตรวจสอบ การปฏิบัติงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินรวมถึง

- ระบุและประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ ในรายงานการเงิน ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด ออกแบบและปฏิบัติตามวิธีการตรวจสอบ เพื่อตอบสนองต่อความเสี่ยงเหล่านั้น และได้หลักฐานการสอบบัญชีที่เพียงพอและเหมาะสมเพื่อเป็นเกณฑ์ ในการแสดงความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ความเสี่ยงที่ไม่พบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริง อันเป็นสาระสำคัญซึ่งเป็นผลมาจากการทุจริตจะสูงกว่าความเสี่ยงที่เกิดจากข้อผิดพลาด เนื่องจากการทุจริต อาจเกี่ยวกับการสมรู้ร่วมคิด การปลอมแปลงเอกสารหลักฐาน การตั้งใจละเว้นการแสดงข้อมูล การแสดงข้อมูล ที่ไม่ตรงตามข้อเท็จจริงหรือการแทรกแซงการควบคุมภายใน

- ทำความเข้าใจในระบบการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ เพื่อออกแบบ วิธีการตรวจสอบที่เหมาะสมกับสถานการณ์ แต่ไม่ใช่เพื่อวัตถุประสงค์ในการแสดงความเห็นต่อความมีประสิทธิภาพ ของการควบคุมภายในของกองทุน

- ประเมินความเหมาะสมของนโยบายการบัญชีที่ผู้บริหารใช้และความสมเหตุสมผล ของการประมาณการทางบัญชีและการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องซึ่งจัดทำขึ้นโดยผู้บริหาร

ญพ

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

- สรุปรเกี่ยวกับความเหมาะสมของการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินการต่อเนื่องของผู้บริหารและจากหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับ สรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญที่เกี่ยวกับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่อาจเป็นเหตุให้เกิดข้อสงสัยอย่างมีนัยสำคัญต่อความสามารถของกองทุนในการดำเนินงานต่อเนื่องหรือไม่ ถ้าสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ข้อสรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต้องกล่าวไว้ในรายงานของผู้สอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินโดยให้ข้อสังเกตถึงการเปิดเผยข้อมูลในรายงานการเงินที่เกี่ยวข้อง หรือถ้าการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวไม่เพียงพอ ความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจะเปลี่ยนแปลงไป ข้อสรุปของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินขึ้นอยู่กับหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับจนถึงวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน อย่างไรก็ตามเหตุการณ์หรือสถานการณ์ในอนาคตอาจเป็นเหตุให้กองทุนต้องหยุดการดำเนินงานต่อเนื่อง

- ประเมินการนำเสนอ โครงสร้างและเนื้อหาของรายงานการเงินโดยรวม รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลว่ารายงานการเงินแสดงรายการและเหตุการณ์ในรูปแบบที่ทำให้มีการนำเสนอข้อมูลโดยถูกต้องตามที่ควรหรือไม่

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้สื่อสารกับผู้บริหารในเรื่องต่าง ๆ ที่สำคัญ ซึ่งรวมถึงขอบเขตและช่วงเวลาของการตรวจสอบตามที่ได้วางแผนไว้ ประเด็นที่มีนัยสำคัญที่พบจากการตรวจสอบ รวมถึงข้อบกพร่องที่มีนัยสำคัญในระบบควบคุมภายในหากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้พบในระหว่างการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

Green M.

(นางสาววิไลวรรณ พรหมอยู่)

ผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบการเงินและบริหารพัสดุที่ 5

กมล ภิบาล

(นางสาวกมลยา ภิบาล)

นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินชำนาญการพิเศษ

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

วันที่ 29 มีนาคม 2564

กองทุนประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 30 กันยายน 2563

(หน่วย : บาท)

2562

หมายเหตุ

2563

สินทรัพย์

สินทรัพย์หมุนเวียน

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

5

7,415,230,784.01

14,182,952,025.96

รวมสินทรัพย์หมุนเวียน

7,415,230,784.01

14,182,952,025.96

รวมสินทรัพย์

7,415,230,784.01

14,182,952,025.96

หนี้สิน

หนี้สินหมุนเวียน

เจ้าหนี้ระยะสั้น

6

170,541,179.12

-

รวมหนี้สินหมุนเวียน

170,541,179.12

-

รวมหนี้สิน

170,541,179.12

-

สินทรัพย์สุทธิ

7,244,689,604.89

14,182,952,025.96

สินทรัพย์สุทธิ

รายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายสะสม

7,244,689,604.89

14,182,952,025.96

รวมสินทรัพย์สุทธิ

7,244,689,604.89

14,182,952,025.96

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของรายงานการเงินนี้

นางกัญญา สุวรรณโรจน์

(นางกัญญา สุวรรณโรจน์)

หัวหน้าฝ่ายงบประมาณ ปฏิบัติราชการแทน

ผู้อำนวยการส่วนบริหารการคลัง

นายพรชัย สุริยะเวช

(นายพรชัย สุริยะเวช)

ที่ปรึกษาด้านเศรษฐกิจการเงิน สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

รักษาราชการแทนรองปลัดกระทรวงการคลัง ด้านบริหาร

ปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวงการคลัง

กองทุนประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม
 งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน
 สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2563

(หน่วย : บาท)

	หมายเหตุ	2563	2562
รายได้			
รายได้จากการอุดหนุน	8	40,000,000,000.00	87,900,000,000.00
รวมรายได้		40,000,000,000.00	87,900,000,000.00
ค่าใช้จ่าย			
ค่าใช้จ่ายในการประชุม		82,000.00	52,200.00
ค่าใช้จ่ายจากการอุดหนุน	9	46,713,117,463.10	93,155,421,639.10
รวมค่าใช้จ่าย		46,713,199,463.10	93,155,473,839.10
รายได้สูง(ต่ำ)กว่าค่าใช้จ่ายก่อนต้นทุนทางการเงิน		(6,713,199,463.10)	(5,255,473,839.10)
รายได้สูง(ต่ำ)กว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ		(6,713,199,463.10)	(5,255,473,839.10)

๓๗

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของรายงานการเงินนี้

As - Srisris
 (นางกัญญา สุวรรณโรจน์)
 หัวหน้าฝ่ายงบประมาณ ปฏิบัติราชการแทน
 ผู้อำนวยการส่วนบริหารการคลัง

W
 (นายพรชัย ฐีระเวช)
 ที่ปรึกษาด้านเศรษฐกิจการเงิน สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง
 รักษาการแทนรองปลัดกระทรวงการคลัง ด้านบริหาร
 ปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวงการคลัง

กองทุนประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม
 งบแสดงการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน
 สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2563

(หน่วย : บาท)

หมายเหตุ	ทุน	รายได้สูง/(ต่ำ) กว่า ค่าใช้จ่าย สะสม	รวม สินทรัพย์ สุทธิ/ส่วนทุน
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2561 ตามที่รายงานไว้เดิม	-	19,438,425,865.06	19,438,425,865.06
ผลสะสมจากการแก้ไขข้อผิดพลาดปีก่อน	-	-	-
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2561 หลังการปรับปรุง	-	19,438,425,865.06	19,438,425,865.06
รายได้ต่ำกว่าค่าใช้จ่ายสำหรับงวด	-	(5,255,473,839.10)	(5,255,473,839.10)
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2562	-	14,182,952,025.96	14,182,952,025.96
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2562 ตามที่รายงานไว้เดิม	-	14,182,952,025.96	14,182,952,025.96
ผลสะสมจากการแก้ไขข้อผิดพลาดปีก่อน	7	(225,062,957.97)	(225,062,957.97)
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2562 หลังการปรับปรุง	-	13,957,889,067.99	13,957,889,067.99
รายได้ต่ำกว่าค่าใช้จ่ายสำหรับงวด	-	(6,713,199,463.10)	(6,713,199,463.10)
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2563	-	7,244,689,604.89	7,244,689,604.89

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของรายงานการเงินนี้

As Amors
 (นางกัญฉิศา สุวรรณโรจน์)
 หัวหน้าฝ่ายงบประมาณ ปฏิบัติราชการแทน
 ผู้อำนวยการส่วนบริหารการคลัง

พ
 (นายพรชัย ชูระเวช)
 ที่ปรึกษาด้านเศรษฐกิจการเงิน สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง
 รักษาราชการแทนรองปลัดกระทรวงการคลัง ด้านบริหาร
 ปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวงการคลัง

กองทุนประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2563

หมายเหตุ	เรื่อง
1.	ข้อมูลทั่วไป
2.	เกณฑ์การจัดทำรายงานการเงิน
3.	การปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ
4.	สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ
5.	เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด
6.	เจ้าหนี้ระยะสั้น
7.	การแก้ไขข้อผิดพลาดของงวดก่อน
8.	รายได้จากการอุดหนุน
9.	ค่าใช้จ่ายจากการอุดหนุน

33

กองทุนประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2563

หมายเหตุ 1 ข้อมูลทั่วไป

1.1 ข้อมูลทั่วไป

กองทุนประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติการจัดประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม พ.ศ. 2562 เพื่อใช้จ่ายในการจัดประชารัฐสวัสดิการที่เป็นการให้ความช่วยเหลือประชาชนผู้มีรายได้น้อย หรือเพื่อสนับสนุนโครงการที่ให้บริการทางสังคมที่เป็นการช่วยเหลือประชาชนในภาวะลำบากทุกประเภท

พระราชบัญญัติการจัดประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม พ.ศ. 2562 ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 3 มีนาคม 2562 ซึ่งให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป จึงได้มีการยุบเลิกกองทุนประชารัฐเพื่อเศรษฐกิจฐานราก ซึ่งเป็นกองทุนเดิมที่ได้มีการดำเนินการมาก่อนพระราชบัญญัติฯ มีผลบังคับใช้ และตามมาตรา 25 ของพระราชบัญญัติดังกล่าวให้อินบรตาดเงิน ทรัพย์สิน สิทธิหนี้สิน และภาระผูกพันที่เกี่ยวข้องกับกองทุนประชารัฐเพื่อเศรษฐกิจฐานราก ในสำนักงานปลัดกระทรวงกระทรวงการคลัง ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม 2560 ไปเป็นของกองทุนประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม ตามพระราชบัญญัตินี้

กองทุนประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคมได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐบาลตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2563 จำนวน 40,000,000,000.00 บาท

สำนักงานกองทุนประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม จัดตั้งขึ้นภายในสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง กระทรวงการคลัง ถนนพระรามที่ 6 แขวงพญาไท เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400

1.2 วัตถุประสงค์ของกองทุนประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม

1. เพื่อให้ความช่วยเหลือประชาชนผู้มีรายได้น้อยตามโครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ
2. เพื่อให้การสนับสนุนโครงการที่ให้บริการทางสังคมที่จัดทำขึ้นโดยหน่วยงานของเอกชน มูลนิธิ หรือองค์กรสาธารณประโยชน์ เพื่อช่วยเหลือประชาชนในภาวะลำบากทุกประเภท
3. เพื่อการดำเนินงานและบริหารกองทุนตามที่คณะกรรมการให้ความเห็นชอบ

137

หมายเหตุ 1 ข้อมูลทั่วไป (ต่อ)

1.3 แหล่งเงินทุนของกองทุนประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม

ตามพระราชบัญญัติการจัดประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม พ.ศ. 2562 มาตรา 15 กองทุนประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม ประกอบด้วยเงินและทรัพย์สิน ดังต่อไปนี้

1. เงินและทรัพย์สินที่โอนมาตามมาตรา 25
2. เงินอุดหนุนที่รัฐบาลจัดสรรจากงบประมาณรายจ่าย
3. เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้
4. เงินหรือทรัพย์สินที่ตกเป็นของกองทุนหรือที่กองทุนได้รับตามกฎหมายอื่น
5. ดอกผลหรือผลประโยชน์ที่เกิดจากเงินหรือทรัพย์สินของกองทุน

1.4 การบริหารงานของกองทุนประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม

การบริหารงานของกองทุนประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม ตามพระราชบัญญัติการจัดประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม พ.ศ. 2562

ทั้งนี้ พระราชบัญญัติการจัดประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม พ.ศ. 2562 ได้กำหนดให้จัดตั้งกองทุนประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม ขึ้นภายในสำนักงานปลัดกระทรวงกระทรวงการคลัง มีหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการฯ ซึ่งคณะกรรมการฯ มีหน้าที่และอำนาจในการกำกับดูแล การบริหารจัดการ การตรวจสอบข้อมูล และติดตามการดำเนินงานนี้ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการจัดประชารัฐสวัสดิการ โดยคณะกรรมการฯ ได้มอบหมายให้หน่วยงานในสังกัดกระทรวงการคลังดำเนินการ ดังนี้

1. สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงการคลัง ทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการฯ ดำเนินการด้านการเงิน งบประมาณ และบัญชีของกองทุนในภาพรวม รวมทั้งจัดทำระบบงานอิเล็กทรอนิกส์ในการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐและฐานข้อมูล
2. สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ทำหน้าที่จัดทำแนวทางและนโยบาย รวมถึงเสนอแผนงานมาตรการในการลงทะเบียนฯ และการจัดประชารัฐสวัสดิการ รวมถึงการกำกับดูแลและประเมินผล
3. กรมบัญชีกลาง ทำหน้าที่ในการจัดทำบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ติดตั้งเครื่อง EDC การเบิกจ่ายเงินให้กับผู้มีบัตรสวัสดิการฯ และหน่วยงานหรือร้านค้า ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์

หมายเหตุ 2 เกณฑ์การจัดทำรายงานการเงิน

รายงานการเงินนี้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ พ.ศ. 2561 ที่กระทรวงการคลังกำหนด ซึ่งตามหลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำรายงานการเงินประจำปีเป็นไปตามหนังสือกระทรวงการคลัง ส่วนที่ ๖๗ ลงวันที่ 23 กรกฎาคม 2561 โดยรูปแบบการนำเสนอรายงานการเงินของหน่วยงานของรัฐเป็นไปตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ส่วนที่ ๖๓๗ ลงวันที่ 15 สิงหาคม 2561

รอบระยะเวลาบัญชีเริ่มตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม ของปีปัจจุบันถึงวันที่ 30 กันยายน ของปีถัดไป

หมายเหตุ 3 การปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ

3.1 มาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐที่เริ่มมีผลบังคับใช้ในงวดปัจจุบัน

กระทรวงการคลังได้ประกาศใช้มาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ ดังนี้

มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ	วันที่มีผลบังคับใช้
ฉบับที่ 1 เรื่อง การนำเสนอรายงานการเงิน	1 ตุลาคม 2561
ฉบับที่ 3 เรื่อง นโยบายการบัญชี การเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชีและข้อผิดพลาด	1 ตุลาคม 2561
ฉบับที่ 5 เรื่อง ต้นทุนการกู้ยืม	1 ตุลาคม 2561
ฉบับที่ 9 เรื่อง รายได้จากรายการแลกเปลี่ยน	1 ตุลาคม 2562
ฉบับที่ 12 เรื่อง สินค้าคงเหลือ	1 ตุลาคม 2561
ฉบับที่ 13 เรื่อง สัญญาเช่า	1 ตุลาคม 2561

3.1 มาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐที่เริ่มมีผลบังคับใช้ในงวดปัจจุบัน (ต่อ)

มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ	วันที่มีผลบังคับใช้
ฉบับที่ 14 เรื่อง เหตุการณ์ภายหลังวันที่ในรายงาน	1 ตุลาคม 2561
ฉบับที่ 16 เรื่อง อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	1 ตุลาคม 2561
ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	1 ตุลาคม 2561
ฉบับที่ 31 เรื่อง สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	1 ตุลาคม 2561
นโยบายการบัญชีภาครัฐ	วันที่มีผลบังคับใช้
เรื่อง เงินลงทุน	1 ตุลาคม 2561

กองทุนประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคมได้นำมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ ซึ่งมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 ตุลาคม 2561

มาถือปฏิบัติแล้ว

3.2 มาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐที่ยังไม่มีผลบังคับใช้ในงวดปัจจุบัน

กระทรวงการคลังได้ประกาศใช้มาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ แต่ยังไม่
มีผลบังคับใช้ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ดังนี้

มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ

วันที่มีผลบังคับใช้

ฉบับที่ 23 เรื่อง รายได้จากรายการไม่แลกเปลี่ยน

1 ตุลาคม 2563

ฝ่ายบริหารของกองทุนประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคมได้ประเมินผลกระทบ
เมื่อมีการนำมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐฉบับใหม่มาถือปฏิบัติจะไม่มีผลกระทบ
ที่มีสาระสำคัญต่อรายงานการเงินของกองทุนประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคมในงวดที่นำมาปฏิบัติ
หมายเหตุ 4 สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

4.1 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

เงินตราพระราชการเป็นเงินที่หน่วยงานได้รับจากรัฐบาลเพื่อทรงจ่ายเป็นค่าใช้จ่าย
ปลื้กย้อยในการดำเนินงานของหน่วยงานตามวงเงินที่ได้รับอนุมัติ และต้องคืนให้รัฐบาลเมื่อหมดความจำเป็น
ในการใช้เงินแสดงเป็นเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดซึ่งมียอดตรงกันข้ามกับรายการเงินตราพระราชการ
รับจากคลังภายใต้หัวข้อหนี้สินไม่หมุนเวียน

เงินฝากคลัง เป็นเงินนอกงบประมาณที่หน่วยงานฝากไว้กับกระทรวงการคลัง ภายใต้ข้อกำหนด
ตามกฎหมายโดยไม่มีดอกเบี้ยซึ่งสามารถเบิกถอนได้เมื่อต้องการใช้จ่ายตามที่กำหนดไว้ในระเบียบที่ระบุข้อจำกัด
ในการใช้จ่ายโดยจะรับรู้ตามมูลค่าที่ตราไว้แสดงรายการเป็นเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

รายการเทียบเท่าเงินสด ได้แก่ เงินลงทุนระยะสั้นที่มีสภาพคล่องซึ่งมีระยะเวลาครบ
กำหนดที่จะเปลี่ยนให้เป็นเงินสดได้ภายใน 3 เดือน เช่น เงินฝากประจำ บัตรเงินฝาก และตั๋วเงินที่มีวันถึงกำหนด
ภายใน 3 เดือน แสดงไว้เป็นรายการเทียบเท่าเงินสด

4.2 เจ้าหนี้ หมายถึง ภาระผูกพันที่หน่วยงานมีต่อบุคคลภายนอก เช่น เจ้าหนี้จากการซื้อสินค้าและ
บริการ เจ้าหนี้ รายจ่ายประเภททุน เจ้าหนี้อื่น เป็นต้น จะบันทึกรับรู้เจ้าหนี้เมื่อได้รับสินค้าและบริการ และสินทรัพย์
จากผู้ขายแล้ว

4.3 ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย หมายถึง จำนวนเงินค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นแล้วในรอบระยะเวลาบัญชีปัจจุบัน
แต่ยังไม่ได้มีการจ่ายเงิน ค่าใช้จ่ายดังกล่าวอาจเกิดจากข้อกำหนดของสัญญา ข้อตกลงในสัญญา หรือจากบริการ
ที่ได้รับแล้ว โดยประมาณค่าตามระยะเวลาที่เกิดค่าใช้จ่ายขึ้น

กม

หมายเหตุ 4 สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

4.4 รายได้จากการอุดหนุนและบริจาค หมายถึง รายได้เงินอุดหนุนที่รัฐบาลจัดสรรจากงบประมาณรายจ่ายผ่านสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง เพื่อโอนให้กองทุนประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม สำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการบริหารจัดการ ค่าใช้จ่ายสวัสดิการของรัฐที่จ่ายเงินให้แก่หน่วยงานร้านค้าที่รับบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ผู้มีสิทธิรับเงินตามมาตรการพัฒนาคุณภาพชีวิต หรือผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ หน่วยงานจะรับรู้รายได้เมื่อมีการรับรู้เงินจัดสรรจากงบประมาณรายจ่ายที่สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง โอนมายังหน่วยงาน ยกเว้นเมื่อเกิดการระงับจากการโอนอย่างมีเงื่อนไขของสินทรัพย์ที่โอน ซึ่งกำหนดให้หน่วยงานคืนสินทรัพย์ให้แก่ผู้รับโอน หากไม่ได้นำไปใช้ประโยชน์ตามที่ระบุไว้

4.5 ค่าใช้จ่ายจากการอุดหนุน หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่รัฐจ่ายเป็นเงินอุดหนุนหรือจ่ายเป็นเงินช่วยเหลือให้แก่องค์กร โดยไม่ได้รับผลตอบแทนทางการเงินหรือไม่ได้รับสินค้าและบริการใดเป็นการแลกเปลี่ยนโดยตรง ค่าใช้จ่ายเงินอุดหนุนนี้อาจจ่ายตามกฎหมาย ตามนโยบายของรัฐบาล หรือเพื่อวัตถุประสงค์ในการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้รับ หน่วยงานรับรู้ค่าใช้จ่ายเงินอุดหนุน เมื่อเป็นไปตามเกณฑ์การรับรู้ค่าใช้จ่าย และหน่วยงานแสดงรายการค่าใช้จ่ายเงินอุดหนุนไว้ในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงินของหน่วยงานโดยเปิดเผยรายละเอียดค่าใช้จ่ายเงินอุดหนุนไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

หมายเหตุ 5 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

		(หน่วย : บาท)
	2563	2562
เงินฝากธนาคาร (เงินนอกงบประมาณ)	22,990.00	-
เงินฝากคลัง	7,415,207,794.01	14,182,952,025.96
รวมเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	<u>7,415,230,784.01</u>	<u>14,182,952,025.96</u>

เงินฝากคลัง จำนวน 7,415,207,794.01 บาท เป็นเงินนอกงบประมาณที่หน่วยงานฝากไว้กับกระทรวงการคลัง โดยจะรับรู้ตามมูลค่าที่ตราไว้ ประกอบด้วย

1. บัญชีกองทุนประชารัฐเพื่อเศรษฐกิจฐานราก 1 จำนวนเงิน 465,800.00 บาท เพื่อรับ - จ่ายเงินกองทุนในส่วนที่เป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานและบริหารกองทุน
2. บัญชีกองทุนประชารัฐเพื่อเศรษฐกิจฐานราก 2 จำนวนเงิน 7,414,741,994.01 บาท เพื่อรับ - จ่ายเงินกองทุนในส่วนที่เป็นค่าใช้จ่ายในการจัดประชารัฐสวัสดิการผ่านบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ

หมายเหตุ 6 เจ้าหนี้ระยะสั้น

	2563	2562
เจ้าหนี้การค้า-บุคคลภายนอก	22,990.00	-
ค่าใช้จ่ายค้างจ่ายอื่น-หน่วยงานภาครัฐ	170,518,189.12	-
รวมรายได้จากการอุดหนุน	<u>170,541,179.12</u>	<u>-</u>

(หน่วย : บาท)

ค่าใช้จ่ายค้างจ่ายอื่น - หน่วยงานภาครัฐ จำนวน 170,518,189.12 บาท ประกอบด้วยค่าใช้จ่ายสวัสดิการของรัฐ ประจำเดือนกันยายน 2563 เช่น โครงการกระเป๋าเงินอิเล็กทรอนิกส์ (e-Money) ค่าน้ำ - ค่าไฟ เป็นต้น

หมายเหตุ 7 การแก้ไขข้อผิดพลาดของงวดก่อน

ในปีงบประมาณ 2563 สำนักงานปลัดกระทรวงการคลังในฐานะสำนักงานของกองทุนประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม ได้มีการปรับปรุงบัญชีรายได้สูง(ต่ำ)กว่าค่าใช้จ่ายสะสมยกมา จำนวน 225,062,957.97 บาท เนื่องจากมีข้อผิดพลาดที่ยังไม่ได้แก้ไขในปีงบประมาณ 2561 และ 2562 ดังนี้

1. บัญชีค่าใช้จ่ายสวัสดิการของรัฐ ในปีงบประมาณ 2562 มีได้บันทึกปรับปรุงเป็นบัญชีค้างจ่ายอื่น - หน่วยงานภาครัฐ ในปีงบประมาณ 2562 แต่บันทึกเป็นค่าใช้จ่ายสวัสดิการของรัฐ ในปีงบประมาณ 2563 จากผลกระทบดังกล่าวจึงทำให้ค่าใช้จ่ายสวัสดิการของรัฐในปีงบประมาณ 2563 สูงไปจำนวน 224,289,418.19 บาท ซึ่งประกอบด้วยค่าใช้จ่ายสวัสดิการของรัฐ ณ วันที่ 30 กันยายน 2562 จำนวน 65,598,069.66 บาท และรายการโครงการกระเป๋าเงินอิเล็กทรอนิกส์ (e-Money) ได้แก่ ค่าน้ำและค่าไฟฟ้าของเดือนสิงหาคมและเดือนกันยายน 2562 จำนวน 158,691,348.53 บาท

2. รายการโอนเงินไม่สำเร็จ (Reject) จำนวน 57,064,060.22 บาท เป็นค่าใช้จ่ายสวัสดิการของรัฐ ที่จ่ายเงินให้แก่หน่วยงานร้านค้าที่รับบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ผู้มีสิทธิรับเงินตามมาตรการพัฒนาคุณภาพชีวิต และผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐตั้งแต่ปีงบประมาณ 2561 และ 2562 โดยนำฝากไว้ในบัญชีเงินฝากธนาคาร "กรมบัญชีกลางเพื่อการจ่ายเงินสวัสดิการแห่งรัฐ" ซึ่งกองทุนประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคมต้องดำเนินการโอนเงินจำนวนดังกล่าวคืนแก่หน่วยงานร้านค้าที่รับบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ผู้มีสิทธิรับเงินตามมาตรการพัฒนาคุณภาพชีวิต และผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐต่อไป

3. ค่าใช้จ่ายสวัสดิการของรัฐ โครงการกระเป๋าเงินอิเล็กทรอนิกส์ (e-Money) จำนวน 57,837,600.00 บาท เป็นค่าใช้จ่ายในปีงบประมาณ 2561 และ 2562 กองทุนประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม ได้บันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในปีงบประมาณ 2563 จึงทำให้ค่าใช้จ่ายสวัสดิการของรัฐสูงไปจำนวน 57,837,600.00 บาท

17/11

หมายเหตุ 8 รายได้จากการอุดหนุน

	(หน่วย : บาท)	
	2563	2562
รายได้จากการอุดหนุน	40,000,000,000.00	87,900,000,000.00
รวมรายได้จากการอุดหนุน	40,000,000,000.00	87,900,000,000.00

หมายเหตุ 9 ค่าใช้จ่ายจากการอุดหนุน

	(หน่วย : บาท)	
	2563	2562
ค่าซื้อสินค้าอุปโภคบริโภคบ้านธงฟ้าประชารัฐ	44,871,446,721.82	41,367,428,663.76
ค่าซื้อก๊าซหุงต้ม	402,309,593.64	239,895,500.06
ค่าโดยสารรถองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ และรถไฟฟ้า	339,104,151.15	590,286,859.52
ค่าโดยสารรถบริษัท ขนส่ง จำกัด	127,309,300.20	188,249,027.36
ค่าโดยสารรถไฟ	227,219,765.02	290,095,058.20
โครงการกระเป๋าเงินอิเล็กทรอนิกส์ (e-Money)	745,727,931.27	50,479,466,530.20
รวมค่าใช้จ่ายจากการอุดหนุน	46,713,117,463.10	93,155,421,639.10

ค่าใช้จ่ายจากการอุดหนุน เป็นสวัสดิการที่กองทุนประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคมให้แก่ผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ซึ่งประกอบด้วยสวัสดิการเพื่อบรรเทาภาวะค่าครองชีพ ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในครัวเรือน (ค่าซื้อสินค้าอุปโภคบริโภคบ้านธงฟ้าประชารัฐและค่าซื้อก๊าซหุงต้ม) ค่าใช้จ่ายเดินทาง และค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมในแต่ละช่วงเวลา รวมถึงสวัสดิการตามมาตรการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐผ่านโครงการกระเป๋าเงินอิเล็กทรอนิกส์ (e-Money) ซึ่งในปีงบประมาณ 2562 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติโครงการ e-Money 14 มาตรการ จำนวน 50,479.47 ล้านบาท และปีงบประมาณ 2563 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติโครงการ e-Money 3 มาตรการ จำนวน 745.73 ล้านบาท ประกอบด้วย มาตรการบรรเทาภาระค่าไฟฟ้า ค่าน้ำประปา และ มาตรการชดเชยเงินให้แก่ผู้มีรายได้น้อยผ่านบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ โดยใช้ข้อมูลจากจำนวนภาษีมูลค่าเพิ่มที่ผู้มีรายได้น้อยได้ชำระ (ระยะที่ 2)

กมล

ร้านจำหน่ายสินค้า
ธงฟ้าประชารัฐ
 ลดค่าครองชีพประชาชน

ร้านจำหน่ายสินค้า
ธงฟ้าประชารัฐ
 ลดค่าครองชีพประชาชน

สินค้าคุณภาพดี
 ราคาถูก

 สินค้าคุณภาพดี
 ราคาถูก

ลดค่าครองชีพ สร้างชุมชนเข้มแข็ง และเศรษฐกิจยั่งยืน

ลดค่าครองชีพ สร้างชุมชนเข้มแข็ง และเศรษฐกิจยั่งยืน

กระทรวงการคลัง
ถนนพระรามที่ 6 แขวงพญาไท เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400
โทรศัพท์: 02-126-5800 โทรสาร: 02-273-9408

Ministry of
Finance

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
เลขที่ 6528
วันที่ 26 ส.ค. 2564
เวลา 08.40 น.

ที่ นร ๐๕๐๓/๒๖๙๗๑

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๔

เรื่อง รายงานประจำปีกองทุนพระราชรัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

เรียน เลขาธิการวุฒิสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือคณะกรรมการพระราชรัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม ด่วนที่สุด ที่ ๑๖/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๔ และรายงานในเรื่องนี้

ด้วยคณะกรรมการพระราชรัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคมได้เสนอรายงานประจำปีกองทุนพระราชรัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ มาเพื่อดำเนินการ ความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๔ รับทราบรายงานประจำปีกองทุนพระราชรัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ตามที่คณะกรรมการพระราชรัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคมเสนอ และให้เสนอสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาทราบต่อไป

จึงเรียนมา เพื่อขอได้โปรดนำรายงานในเรื่องนี้เสนอวุฒิสภาทราบต่อไป ทั้งนี้ ได้แจ้งให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรทราบด้วยแล้ว และได้ขอให้คณะกรรมการพระราชรัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคมส่งรายงานในเรื่องนี้ให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาโดยตรงต่อไปแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(นายธีระพงษ์ วงศ์ศิระวิลาส)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กลุ่มงานพระราชบัญญัติ
รับที่ ๑๖๘/๒๕๖๔
วันที่ ๒๖ / ส.ค. / ๒๕๖๔
เวลา ๑๑.๐๓ น.

กองนิติธรรม

โทร. ๐๒ ๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๓๕๔

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘ (D/งานกตทกนดา/ส.แจ้งมติ/P03)

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : saraban@soc.go.th

กลุ่มงานบริหารทั่วไป
รับที่ ๐๒๖๘/๒๕๖๔ วันที่ ๒๖ / ส.ค. / ๒๕๖๔
เวลา ๘.๔๐ น.
สำนักงานประชุม

คำพิพากษา

ที่ ๑๖/๒๕๖๔

คณะกรรมการประชารัฐสวัสดิการ
เพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม
กระทรวงการคลัง
ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๔

เรื่อง รายงานประจำปีกองทุนประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม ประจำปีงบประมาณ
พ.ศ. ๒๕๖๒ และ พ.ศ. ๒๕๖๓

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. รายงานประจำปีกองทุนประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม ประจำปีงบประมาณ
พ.ศ. ๒๕๖๒
๓. รายงานประจำปีกองทุนประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม ประจำปีงบประมาณ
พ.ศ. ๒๕๖๓

ด้วยกระทรวงการคลังขอเสนอเรื่อง รายงานประจำปีกองทุนประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจ
ฐานรากและสังคม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ และ พ.ศ. ๒๕๖๓ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีรับทราบ
โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุม
คณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑) เรื่องที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะรัฐมนตรีหรือ
ให้ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี และ ๔ (๓) เรื่องที่ต้องเสนอให้สภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา หรือรัฐสภานุมัติหรือ
ให้ความเห็นชอบ รวมทั้ง สอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติในด้านการสร้างโอกาสและลดความเหลื่อมล้ำ ทั้งนี้
รองนายกรัฐมนตรี (นายสุพัฒนพงษ์ พันธ์มีเชาว์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงการคลังได้เห็นชอบให้นำเรื่อง
ดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๓ รับทราบรายงานประจำปีกองทุน
ประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม (กองทุนฯ) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ และให้
กระทรวงการคลังเสนอสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาทราบต่อไป

๑.๒ กระทรวงการคลังได้เสนอรายงานประจำปีกองทุนฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.
๒๕๖๒ ต่อสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา เมื่อวันที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๖๓ โดยสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาได้
แจ้งว่าในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๓
ที่ประชุมได้พิจารณารับทราบรายงานประจำปีกองทุนฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ แล้ว ต่อมา
ประธานสภาผู้แทนราษฎรได้อนุญาตให้บรรจุรายงานกองทุนฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ เข้าสู่การ
ประชุมสภาผู้แทนราษฎร

๑.๓ ในคราวการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๗ (สมัยสามัญ
ประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เป็นพิเศษ เมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๓ สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณารายงานประจำปี
กองทุนฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ แล้ว และให้กระทรวงการคลังนำรายงานประจำปีกองทุนฯ

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ กลับไปปรับปรุงรูปแบบและเนื้อหาก่อนจะเสนอรายงานเพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรรับทราบอีกครั้งหนึ่ง

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

พระราชบัญญัติการจัดพระราชรัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๒๒ กำหนดให้คณะกรรมการพระราชรัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม (คณะกรรมการฯ) เสนอรายงานประจำปีของกองทุนฯ ต่อคณะรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา โดยให้กล่าวถึงผลงานของกองทุนในปีที่ล่วงมาแล้ว โดยเฉพาะด้านผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพการใช้จ่ายเงินของกองทุนฯ รายงานการเงินพร้อมด้วยรายงานการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ

คณะกรรมการฯ ได้ปรับปรุงรายงานประจำปีของกองทุนฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ตามที่สภาผู้แทนราษฎรมีข้อสังเกตเรียบร้อยแล้ว พร้อมทั้งจัดทำรายงานประจำปีของกองทุนฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ สิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓

๓. กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติพระราชรัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๒๒ กำหนดให้คณะกรรมการฯ เสนอรายงานประจำปีของกองทุนฯ ต่อคณะรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา

๔. สารสำคัญ

๔.๑ รายงานประจำปีของกองทุนฯ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒) คณะกรรมการฯ ปรับปรุงรูปแบบและปรับเพิ่มเนื้อหาข้อมูลผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพการใช้จ่ายของกองทุนพระราชรัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม โดยมีรายละเอียดในส่วนที่ปรับเพิ่ม ดังนี้

๑) ผลต่อประสิทธิภาพในการจัดสรรสวัสดิการ

๑.๑) โครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ (โครงการฯ) มีเกณฑ์ในการคัดกรองผู้ที่ควรจะได้รับสิทธิ ได้แก่ มีรายได้ มีทรัพย์สินทางการเงิน และมีสิ่งหาริมทรัพย์ไม่เกินเกณฑ์ที่กำหนด จึงทำให้ผู้ที่ผ่านเกณฑ์ดังกล่าวเป็นผู้มีรายได้น้อยจริงและสมควรได้รับการช่วยเหลือเป็นพิเศษจากภาครัฐ ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น ๑๔.๖ ล้านคน ทำให้ภาครัฐประหยัดงบประมาณในการจัดสรรสวัสดิการ เมื่อเปรียบเทียบกับการจัดสรรสวัสดิการให้แก่ผู้ลงทะเบียนทุกคน ที่เข้ามาลงทะเบียนตามโครงการฯ และแสดงตนว่าเป็นผู้มีรายได้น้อยตามเกณฑ์คุณสมบัติที่กระทรวงการคลังกำหนด (Self-declared) ทำให้การบรรเทาภาระค่าครองชีพและการดำเนินมาตรการต่าง ๆ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและตรงกลุ่มเป้าหมาย

๑.๒) รัฐบาลได้ดำเนินการจัดสรรสวัสดิการผ่านบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ (บัตรฯ) อย่างรัดกุม โปร่งใส ตรวจสอบได้ เนื่องจากการเติมวงเงินในบัตรฯ โดยไม่ใช้เงินสด ไม่ผ่านคนกลาง มีวงเงินสม่ำเสมอ และเข้าตรงเวลาทุกเดือน ซึ่งผู้มีบัตรฯ จะต้องนำไปใช้จ่ายยังร้านค้าที่กำหนด เช่น ร้านธงฟ้าราคาประหยัดพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่น ร้านก๊าซหุงต้มที่กระทรวงพลังงานกำหนด บริษัท ขนส่ง จำกัด (บขส.) การรถไฟแห่งประเทศไทย เป็นต้น เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้มีบัตรฯ ทำให้เงินที่ภาครัฐใช้จัดสรรสวัสดิการกว่า ๙๓,๑๔๗ ล้านบาท ในปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ไม่รั่วไหล ถึงมือประชาชนอย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วย และใช้จ่ายเป็นไปตามวัตถุประสงค์

๒) ผลต่อความยากจน

๒.๑) การจัดสรรสวัสดิการผ่านบัตรฯ ช่วยลดความยากจน ลดความเหลื่อมล้ำในสังคม ซึ่งจากข้อมูลของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) เส้นความยากจนของ

ประเทศไทย ในปี ๒๕๖๑ อยู่ที่ ๒,๗๑๐ บาทต่อคนต่อเดือน ในขณะที่มูลค่าเฉลี่ยของสวัสดิการพื้นฐานที่จัดสรรให้ผ่านบัตรฯ ได้แก่ ค่าซื้อสินค้าอุปโภคบริโภค ค่าซื้อก๊าซหุงต้ม ค่าโดยสารรถเมล์และรถไฟฟ้า ค่าโดยสารรถ บขส. ค่าโดยสารรถไฟ และการจัดสรรสวัสดิการอื่น ๆ อยู่ที่ ๒,๙๒๗.๕๐ บาทต่อคนต่อเดือนและหากผู้มีบัตรฯ เข้าร่วมมาตรการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีบัตรฯ (มาตรการพัฒนาฯ) จะได้รับวงเงินสวัสดิการ โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ ๓,๐๙๐ บาทต่อคนต่อเดือน ซึ่งพันธเส้นความยากจน โดยถือเป็นการช่วยค่าใช้จ่ายของบุคคลในการได้มาซึ่งอาหารและสินค้าอุปโภคที่จำเป็นพื้นฐานขั้นต่ำของการดำรงชีพของประชาชน

๒.๒) ผลจากการดำเนินมาตรการพัฒนาฯ ทำให้ผู้มีบัตรฯ ที่เข้ารับการพัฒนาฯ พ้นจากเส้นความยากจน (ประมาณ ๓๐,๐๐๐ บาทต่อคนต่อปี) จำนวน ๑,๒๕๒,๙๒๒ ราย

๓) ผลต่อผู้มีรายได้น้อย

จากข้อมูลตามโครงการสำรวจข้อมูลผู้มีรายได้น้อยของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ในปี ๒๕๖๐ ซึ่งเก็บข้อมูลและประมวลผลจากผู้ลงทะเบียนโครงการฯ ปี ๒๕๖๐ พบว่า ผู้ลงทะเบียนต้องการได้รับความช่วยเหลือจากภาครัฐ ๕ อันดับแรก ได้แก่ ลดค่าสาธารณูปโภค ค่าไฟฟ้า น้ำประปา ลดภาระค่าสินค้าอุปโภคบริโภคในชีวิตประจำวัน ลดภาระค่ารักษาพยาบาล สุขภาพ เพิ่มเบี้ยยังชีพคนชรา และลดภาระค่าอุปกรณ์การศึกษาลูกหลาน ซึ่งภาครัฐได้นำข้อมูลจากการสำรวจดังกล่าวมาประกอบพิจารณาจัดสรรสวัสดิการแก่ผู้มีบัตรฯ เพื่อให้ตรงกับความต้องการ เหมาะสม และจำเป็นต่อการดำรงชีพของประชาชน ได้แก่ มาตรการบรรเทาภาระค่าไฟฟ้าและน้ำประปา ค่าเดินทางไปตรวจสุขภาพของผู้สูงอายุ มาตรการบรรเทาภาระค่าใช้จ่ายของพ่อแม่ช่วงเปิดปีการศึกษา

๔) ผลต่อระบบเศรษฐกิจไทย

ในช่วงที่ผ่านมา เศรษฐกิจไทยมีแนวโน้มชะลอตัวลง และผลของการใช้จ่ายผ่านบัตรฯ จำนวน ๑๓๖,๓๘๐.๙ ล้านบาท (ตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๖๐ ถึงเดือนกันยายน ๒๕๖๒) (ร้อยละ ๐.๘ ของ Nominal Gross Domestic Product: Nominal GDP) มีส่วนสำคัญที่ทำให้การบริโภคภาคเอกชน ไตรมาสที่ ๓ และ ๔ ปี ๒๕๖๑ ไตรมาสที่ ๑ ๒ และ ๓ ปี ๒๕๖๒ ขยายตัวถึงร้อยละ ๕.๒ ๕.๔ ๔.๙ ๔.๖ และ ๔.๒ ตามลำดับ ซึ่งเป็นอัตราที่มากกว่าอัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่ขยายตัวร้อยละ ๓.๒ ๓.๖ ๒.๘ ๒.๓ และ ๒.๔ ตามลำดับ สะท้อนให้เห็นว่าการบริโภคภาคเอกชนซึ่งได้รับผลประโยชน์ส่วนหนึ่งจากบัตรฯ ช่วยให้เศรษฐกิจในภาพรวมไม่ชะลอตัวลงมากกว่าที่เป็น ตามนโยบายเศรษฐกิจของรัฐบาล

๕) ผลด้านอื่น ๆ

โครงการฯ ยังส่งผลประโยชน์ทางอ้อมที่ไม่สามารถประเมินค่าเป็นตัวเงินได้ อาทิ รัฐบาลสามารถนำข้อมูลของบัตรฯ มาสร้างโครงการบูรณาการข้อมูลมหัต (Big Data) และแผนภาพสรุปข้อมูล (Visualization Dashboard) เพื่อใช้วิเคราะห์เชิงลึก ไปปรับปรุงนโยบายบรรเทาความยากจนและความเหลื่อมล้ำให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น ประชาชนผู้มีบัตรฯ ก้าวข้ามกำแพงของโลกดิจิทัล ไปสู่สังคมดิจิทัล (Digital Society) และสังคมเศรษฐกิจ ที่ปราศจากเงินสด (Cashless Society) ภาครัฐก้าวข้ามกำแพงของโลกดิจิทัล โดยการนำเทคโนโลยีด้านดิจิทัลมาช่วยในการดำเนินนโยบาย และบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งหน่วยงานรับลงทะเบียนและหน่วยงานตรวจสอบ และ Big Data สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการกำหนดกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการความช่วยเหลือเป็นรายพื้นที่ได้

๔.๒ รายงานประจำปีกองทุนฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓) ประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ สรุปได้ดังนี้

๑) ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

กองทุนฯ จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติการจัดพระราชรัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยกำหนดให้ตั้งไว้ที่สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง มีวัตถุประสงค์เพื่อ

ใช้จ่ายในการจัดประชารัฐสวัสดิการที่เป็นการให้ความช่วยเหลือประชาชนผู้มีรายได้น้อย หรือเพื่อสนับสนุนโครงการที่ให้บริการทางสังคม ที่เป็นการช่วยเหลือประชาชนในภาวะลำบากทุกประเภท โดยมีการบริหารงานผ่านคณะกรรมการประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม ซึ่งมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นประธาน

๒) ส่วนที่ ๒ ผลการดำเนินงานของกองทุนประชารัฐเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม

ผลการดำเนินงานของกองทุนฯ ประกอบด้วยสวัสดิการให้แก่ผู้มีบัตรฯ ใน ๒ รูปแบบ ได้แก่ (๑) สวัสดิการที่ไม่ได้กำหนดระยะเวลา ซึ่งเป็นสวัสดิการเพื่อบรรเทาภาระค่าครองชีพ ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในครัวเรือน และค่าใช้จ่ายเดินทาง และ (๒) สวัสดิการที่กำหนดระยะเวลา ซึ่งเป็นสวัสดิการตามมาตรการต่าง ๆ ที่รัฐบาลได้จัดให้แก่ผู้มีบัตรฯ โดยมีความสอดคล้องกับสถานการณ์เศรษฐกิจและสังคมในแต่ละช่วงเวลา อาทิ มาตรการบรรเทาภาระค่าไฟฟ้าและค่าน้ำประปา มาตรการชดเชยเงินให้แก่ผู้มีรายได้น้อยผ่านบัตรฯ โดยใช้ข้อมูลจากจำนวนภาษีมูลค่าเพิ่มที่ผู้มีรายได้น้อยได้ชำระ (มาตรการชดเชยเงินฯ)

๓) ส่วนที่ ๓ ผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพการใช้จ่ายของกองทุนประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม

๓.๑) ผลต่อประสิทธิภาพในการจัดสรรสวัสดิการ

๓.๑.๑) โครงการฯ มีเกณฑ์ในการคัดกรองผู้ที่ควรจะได้รับสิทธิ ได้แก่ มีรายได้น้อย มีทรัพย์สินทางการเงิน และมีอสังหาริมทรัพย์ไม่เกินเกณฑ์ที่กำหนด จึงทำให้ผู้ที่ผ่านเกณฑ์ดังกล่าวเป็นผู้มีรายได้น้อยตัวจริงและสมควรได้รับการช่วยเหลือเป็นพิเศษจากภาครัฐ ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น ๑๔.๖ ล้านคน (๑๓.๘ ล้านคน ณ เดือนกันยายน ๒๕๖๓) ทำให้ภาครัฐสามารถประหยัดงบประมาณในการจัดสรรสวัสดิการเมื่อเปรียบเทียบกับการจัดสรรสวัสดิการให้แก่ผู้ลงทะเบียนทุกคนที่เข้ามาลงทะเบียนตามโครงการฯ และแสดงตนว่าเป็นผู้มีรายได้น้อยตามคุณสมบัติกระทรวงการคลัง (Self-declared) ทำให้การบรรเทาภาระค่าครองชีพและการดำเนินมาตรการต่าง ๆ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและตรงกลุ่มเป้าหมาย

๓.๑.๒) รัฐบาลได้ดำเนินการจัดสรรสวัสดิการผ่านบัตรฯ อย่างรัดกุม โปร่งใส ตรวจสอบได้ เนื่องจากการเติมวงเงินในบัตรฯ โดยไม่ใช้เงินสด ไม่ผ่านคนกลาง มีวงเงินสม่ำเสมอและเข้าตรงเวลาทุกเดือน ซึ่งผู้มีบัตรฯ จะต้องนำไปใช้จ่ายยังร้านค้าที่กำหนด เช่น ร้านธงฟ้าราคาประหยัด พัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่น ร้านก๊าซหุงต้มที่กระทรวงพลังงานกำหนด บขส. การรถไฟแห่งประเทศไทย เป็นต้น เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้มีบัตรฯ ทำให้เงินที่ภาครัฐใช้จัดสรรสวัสดิการกว่า ๔๖,๗๖๐.๓๒ ล้านบาท ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ไม่รั่วไหล ถึงมือประชาชนอย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วยและใช้จ่ายเป็นไปตามวัตถุประสงค์

๓.๒) ผลต่อความยากจน

การจัดสรรสวัสดิการผ่านบัตรฯ ช่วยลดความยากจน ลดความเหลื่อมล้ำในสังคม ซึ่งจากข้อมูล สศช. เส้นความยากจนของประเทศไทย ในปี ๒๕๖๒ อยู่ที่ ๒,๗๖๓ บาทต่อคนต่อเดือน ในขณะที่มูลค่าเฉลี่ยของสวัสดิการที่จัดสรรให้ผ่านบัตรฯ ได้แก่ ค่าซื้อสินค้าอุปโภคบริโภค ค่าซื้อก๊าซหุงต้ม ค่าโดยสารรถเมล์และรถไฟฟ้า ค่าโดยสารรถ บขส. ค่าโดยสารรถไฟ ค่าไฟฟ้า ค่าน้ำประปา และมาตรการชดเชยเงินฯ โดยใช้ข้อมูลจากจำนวนภาษีมูลค่าเพิ่มที่ผู้มีรายได้น้อยได้ชำระอยู่ที่ ๒,๕๕๓.๓๓ บาทต่อคนต่อเดือน โดยถือเป็นการช่วยค่าใช้จ่ายของบุคคลในการได้มาซึ่งอาหารและสินค้าอุปโภคที่จำเป็นพื้นฐานขั้นต่ำของการดำรงชีพของประชาชน

๓.๓) ผลต่อระบบเศรษฐกิจไทย

การเบิกจ่ายงบประมาณของกองทุนฯ ผ่านมาตรการต่าง ๆ ในบัตรฯ นอกจากจะเป็นส่วนสำคัญในด้านารลดความยากจนได้แล้ว ยังเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้เกิดการพัฒนา

เศรษฐกิจมหภาคของประเทศไทย เกิดการไหลเวียนของเงินเข้าไปในระบบเศรษฐกิจ กระจายรายได้เข้าสู่ประชาชนและเศรษฐกิจฐานราก และช่วยพยุงเศรษฐกิจจากการที่ประเทศไทยได้รับผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจต่าง ๆ โดยเฉพาะจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙)

๓.๔) ผลด้านอื่น ๆ

โครงการฯ ส่งผลประโยชน์ทางอ้อมที่ไม่สามารถประเมินค่าเป็นตัวเงินได้อีก อาทิ ข้อมูลของผู้มีบัตรฯ จำนวน ๑๔.๖ ล้านคน เป็นฐานข้อมูลที่มีรายละเอียดที่ครบถ้วนและมีความสมบูรณ์มากที่สุดฐานหนึ่ง ซึ่งสามารถประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจได้หลากหลาย รวมถึงทำให้รัฐบาลสามารถนำข้อมูลของผู้มีบัตรฯ มาพัฒนาโครงการบูรณาการข้อมูลมหัต (Big Data) และแผนภาพสรุปข้อมูล (Visualization Dashboard) ผ่านการเชื่อมโยงกับฐานข้อมูลของหน่วยงานต่าง ๆ ประชาชนผู้มีบัตรฯ ก้าวข้ามกำแพงของโลกดิจิทัลไปสู่สังคมดิจิทัล (Digital Society) และสังคมเศรษฐกิจที่ปราศจากเงินสด (Cashless Society) ภาครัฐก้าวข้ามกำแพงของโลกดิจิทัล โดยการนำเทคโนโลยีด้านดิจิทัลมาช่วยในการดำเนินนโยบาย และบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งหน่วยงานรับลงทะเบียนและหน่วยงานตรวจสอบ และ Big Data สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการกำหนดกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการความช่วยเหลือเป็นรายพื้นที่ได้

๔) ส่วนที่ ๔ รายงานของผู้สอบบัญชี และรายงานการเงินของกองทุนประชารัฐ เพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม

ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓ กองทุนฯ มีสินทรัพย์สุทธิจำนวน ๗,๒๔๔.๖๙ ล้านบาท มีรายได้จำนวน ๔๐,๐๐๐.๐๐ ล้านบาท ค่าใช้จ่ายจำนวน ๔๖,๗๑๓.๒๐ ล้านบาท ทำให้รายได้ต่ำกว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ ๖,๗๑๓.๒๐ ล้านบาท

๕. ข้อเสนอกระทรวงการคลัง

เพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติการจัดพระราชรัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม พ.ศ. ๒๕๖๒ กระทรวงการคลังเห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีรับทราบรายงานประจำปีกองทุนประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ และ พ.ศ. ๒๕๖๓ เพื่อเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาต่อไป ดังมีรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ - ๓

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

คณะกรรมการประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม
สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง
โทร. ๐๒ ๑๒๖ ๕๘๐๐ ต่อ ๒๖๘๐
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ STRATEGY@MOF.GO.TH

สำเนาถูกต้อง

วันที่ ๐๖/๑๐/๒๕๖๓

(นางสาวสุภาณี ผลวัฒนะ)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ

๒๕๖๓ ก.ค. ๒๕๖๓

ด้านที่ดูแล

บันทึกข้อความ

สิ่งที่ส่งมาด้วย

ส่วนราชการ สำนักงานรองนายกรัฐมนตรี (นายสุพัฒน์พงษ์ พันธุ์มีเข่าว) โทร. ๐ ๒๒๘๘ ๔๑๖๓

ที่ นร ๐๔๐๓ (กร.๖) / ศ๗๕๓ วันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๔

เรื่อง รายงานประจำปีกองทุนประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ และ พ.ศ. ๒๕๖๓

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ด้วยกระทรวงการคลังได้เสนอเรื่อง รายงานประจำปีกองทุนประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ และ พ.ศ. ๒๕๖๓ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ ซึ่งได้พิจารณาแล้วเห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

(นายสุพัฒน์พงษ์ พันธุ์มีเข่าว)
รองนายกรัฐมนตรี